

nové město

4/2021 - ROČNÍK 29 (23)

www.novemesto.cz

6/ Česko-japonský příběh (Hayato Okamura)

8/ (Nejen) o globální klimatické krizi

18/ Život s dětmi z Hnutí fokoláre

Redakce: Nové město – časopis
Havlíčková 151/55, 602 00 Brno,
tel.: 721 630 119
e-mail: novmesto@volny.cz

Objednávky:
tel.: 733 798 155,
e-mail: novmesto-casopis.adm@volny.cz

Roční předplatné: 550 Kč.
Bankovní spojení:
UniCredit Bank, Czech Republic, a. s.
Praha č. ú. **6043141003**, kód banky: **2700**.
IBAN: CZ71 2700 0000 0060 4314 1003
Swift: BACXCZPP

„Nadační fond časopisu Nové město“ vás zve ke spolupráci

**Další rozvoj a šíření časopisu můžete
podpořit více způsoby:**

- nabídkou redakční spolupráce (např. podněty týkající se obsahu a témat časopisu, tipy na osobnosti, s nimiž byste si rádi přečetli rozhovor atd.)
- šířením časopisu a získáváním nových předplatitelů
- finančně, jak jednorázově, tak pravidelně

Za jakoukoliv pomoc srdečně děkujeme.

Správní rada:

Ing. Jan Poláček (předseda), P. Miroslav Cúth,
Ing. Jana Friedlová, PhDr. Jaroslav Šturma,
Ludmila Šturmová, Ing. Bedřich Votýpka,
Helena Votýpková

Bankovní spojení:

č. účtu: 43-2646440207/0100
IČ: 28465059, Lublaňská 9/1002,
Praha 2 – Vinohrady, 120 00,
m: +420 724 085 619

nové město

Časopis Hnutí fokoláre – 4/2021, vychází 10x ročně, ročník 30 (24) – 30. ročník od vzniku československé verze, 24. ročník samostatné české verze.
■ Vydává Dílo Mariino (Hnutí Focolare) – ženská část, Strašovská 841, 190 17 Praha 9 - Vínohrady, IČO: 45247935 ■ Časopis je v distribuci též v Knihkupectví Paulínky, Jungmannovo nám. 18, Praha 1. ■ Roční předplatné: 550 Kč. Bankovní spojení: UniCredit Bank, Czech Republic, a. s. Praha, č. ú. 6043141003, kód banky: 2700. IBAN: CZ71 2700 0000 0060 4314 1003 Swift: BACXCZPP ■ Zodpovědný redaktor: Mgr. Ludmila Šturmová ■ Administrativa redakce: Jana Nováková ■ Redakční rada: Bc. Anežka Benešová, Štěpán Filčík, Ing. Milena Honetschlagerová, Ing. Jiří Kratochvíl, Mgr. Marie Koukolová, doc. Mgr. Jaroslav Šebek, Ph.D., Ing. Zdeněk Vích, CSc. ■ Překlady a redakční spolupráce: Mgr. Veronika Matiašková, Mgr. Zdeňka Růžicková, Marie Slavíková, PhDr. Drahomíra Syřůčková ■ Grafická úprava a zlom: Grafika Vodička & Dezortová ■ Tisk: Grafotechna plus, s. r. o., Lýskova 1594/33, 155 00 Praha 13 - Stodůlky ■ ISSN 1212 - 0782 ■ Reg. číslo: MK ČR E 7868. Novinová zaslanka - Povolila ČP, s.p., OZ Praha, č.j. NP 1362/1994. Ze dne 27. 6. 1994 ■ Nové město ve světě vychází celkem ve 36 jazycích ■ Objednávky slovenského časopisu Nové mesto zaslajte na adresu: Nové mesto, Bjornsonova 6, 811 05 Bratislava, Slovensko - e-mail: novmesto@nexta.sk ■ Titulní strana: Tábor gen 4 v r. 2019. Foto: archiv HF

OBSAH

3/ Smíření a modlitba

Mohlo by vás zajímat

Harmonizace pracovního a soukromého života
v době demografických změn
SummerJob i v tomto roce opět bude!

Zamyšlení

- 4/ Papež František k aktuálním otázkám dneška
5/ Integrální ekologie

Člověk v dnešní době

- 6/ Česko-japonský příběh (Hayato Okamura)

Vztahy, rodina, společnost

- 8/ Věřím, že se probudíme včas.
(Nejen) o globální klimatické krizi
10/ Týden a rok pro rodinu

Posezení s peer konzultantkou

- 11/ Žít vlastní život s neMOCNOU duší
a přitom žít pro druhé

Slovo života na červen

- 12/ „Ne každý, kdo mi říká: ‚Pane, Pane!‘,
vejde do nebeského království, ale ten,
kdo plní vůli mého nebeského Otce.“ (Mt 7,21)

Život ze Slova

- 13/ Postní výzva
Pro mé bratry z Libanonu
„Dávejte, a dostanete“
Skvělé kamarádky

Duchovní inspirace

- 14/ První příznaky „kolektivní“ spirituality

Z Hnutí fokoláre

Návrat ke kořenům

- 15/ Chiařina pokrevní rodina (2. část)

Z Hnutí fokoláre

- 17/ Fokoláre v terapeutické komunitě
Fazenda da Esperança

Z Hnutí fokoláre

Život gen

- 18/ Být průvodci gen 4
(Život s dětmi z Hnutí fokoláre)

Z Hnutí fokoláre

- 20/ Vlna solidarity po zemětřesení v Chorvatsku

Komiks

- 21/ Úklidová četa

(Za)myšlenka

- 22/ Niternost
23/ Doplnovačka
Pipo a Tipo

Smíření a modlitba

V situaci, kdy dochází ke stupňování násilí ve Svaté zemi, Kolumbii, Myanmaru a v různých afrických zemích, se prezidentka Hnutí fokoláre Margaret Karramová obrací na komunity Hnutí fokoláre s výzvou, aby se ve svém konání zaměřily na dialog, modlitbu a na hledání cest, po kterých se všichni mohou vydat ke skutečnému míru.

(...) Všem, kdo zažíváte toto násilí na vlastní kůži (...) chci říci, že jsem s vámi více než kdy jindy. Každý den se modlím a přináším oběti za to, aby ustalo bombardování a násilí mezi různými skupinami, aby byly ušetřeny lidské životy a aby se mír - nejvyšší dobro pro každou lidskou bytost, národ a vládu - znovu navrátil.

(...) Dnes chci z hloubi srdce všechny vyzvat, abychom si znovu uvědomili, že jsme všichni bratři a sestry, děti jediného Otce a abychom se nenechali ovládat nenávistí nebo pokušením vidět jen to své.

Zasazujme se společně o to, abychom do středu svého života a svého myšlení, do středu komunit a národů, postavili smíření a dialog: dialog se všemi bez výjimky. Ten je základem správné politiky, která respektuje a přijímá odlišnosti. (...)

Ilustrační foto:
Rodolfo Quevenco, Pixabay

Ať je naše naděje stále živá! Obnovme lásku mezi sebou navzájem a zintenzivněme modlitbu za ty, kdo trpí, za zemřelé, za ty, kdo ztratili jistotu o své budoucnosti. Především ale prosíme Boha, aby nám daroval to největší dobro: dar spravedlivého a trvalého míru.

Margaret Karramová,
prezidentka Hnutí fokoláre
(Plné znění viz www.focolare.cz)

MOHLO BY VÁS ZAJÍMAT

Harmonizace pracovního a soukromého života v době demografických změn

Pod tímto názvem se 2. června 2021 od 13 do 15 hodin uskuteční webinář s poslanci Evropského parlamentu a zástupci občanské společnosti.

Cílem této akce je zvýšit povědomí o úloze rodiny v kontextu nároků politiky zaměstnanosti, potřeb mezigenerační solidarity a demografických změn v souvislosti s nadcházející konferencí o budoucnosti Evropy.

Na realizaci webináře se za Českou republiku podílí europoslanci Michaela Šojdřová a Alexandr Vondra a Národní centrum pro rodinu jako člen Rodinného svazu ČR. Program bude tlumočen do češtiny. Přihlásit se lze předem přes www.rodiny.cz (rubrika konference).

PhDr. Marie Oujezdská z Národního centra pro rodinu říká: „Konferenci chceme ukázat, že rodina, ač podle principu subsidiarity není v kompetenci Evropské unie, musí být v práci Evrop-

ského parlamentu zohledňována, a že rodičovství, zvláště mateřství, má svoje významné místo, a to musí být bráno v úvahu i trhem práce. Na péči o děti nelze nahlížet jako na soukromou volnočasovou aktivitu člověka, ale jako na důležitý předpoklad udržitelného rozvoje společnosti. Je třeba, aby rodiče měli čas se dětem věnovat. Na trhu práce to znamená dostatek zkrácených úvazků a flexibilních forem práce.“

luš

SummerJob i v tomto roce opět bude!

**SUMMERJOB 2021
BUDE!**

Podobně jako minulý rok se letní dobrovolnická brigáda uskuteční v trochu „odlehčeném kabátě“!

Stejně jako loni bude připravená online mapa¹, ve které si vyberete předem dohodnutý job², do kterého se jen zaregistrujete a společně s dalšími lidmi budete v malé skupince pracovat celý tý-

den či pár dní, podle délky jednotlivých jobů. Každý job má svého šéfa, který vás bude po celý týden bavit a hlavně informovat o průběhu týdne. Takže nemusíte mít žádné obavy z neznáma.

Doba je nepříznivá pro velké shlukování lidí, proto je tato varianta optimální a z předešlého roku úspěšná.

Přípravný tým jede na plné obrátky, abychom navzdory okolnostem již po dvanácté na začátku července přidali ruku k dílu tam, kde je třeba!

Doufáme, že do toho půjdete i letos s námi, a to od 4. do 11. července. Už teď

můžeme prozradit, že se můžete těšit na joby po celé republice a nadupanou víkendovku pro všechny summerjobáky – pestrý program, skvělé jídlo a prvotřídní hudba nebude ani letos výjimkou!

Možnost přihlašování a více informací sledujte na webových stránkách www.summerjob.eu nebo na **facebooku SummerJob**.

František Beneš

1. Online mapa = interaktivní mapa ČR, ve které budou znázorněna pracovní místa.
2. Job = práce, pracovní den.

Papež František k aktuálním otázkám dneška

OHLÉDNUTÍ

Přinášíme několik odpovědí papeže Františka, v nichž se vyjadřuje k situacím, které se v současné době dotýkají lidstva. Jsou vybrány z nového knižního rozhovoru „Dio e il mondo che verrà“ (Edizioni Piemme-LEV), který se nedávno dostal na pulty italských knihkupectví.

● **Svatosti, jak si vykládáte „zemětřesení“, které - pod formou koronaviru - v minulém roce otřásl světem?**

V životě nastávají temné okamžiky. Příliš často se domníváme, že se něco takového nemůže přihodit zrovna nám, ale jenom někomu jinému, v nějaké jiné zemi, na vzdáleném světadílu. V pandemickém tunelu jsme naopak skončili všichni. Dveřmi našich domovů se vkradly bolest a stíny, pronikly do našeho myšlení, napadly naše sny a plány. A tak si dnes nikdo nemůže dovolit setrvat v klidu, protože svět už nebude jako dřív. Avšak právě v rámci této kalamity je třeba zachytit ona znamení, která se mohou stát pilířem rekonstrukce. K vyřešení krizí nepostačí okamžitý zásah. Pandemie je poplašný signál, který člověka nutí k přemýšlení. Tento čas zkoušky se tak může stát časem k podstoupení moudrých a prozíravých rozhodnutí pro dobro lidstva, a to celého lidstva.

● **Co považujete za nejvýš naléhavé?**

Už nelze nečinně akceptovat nerovnost a rozvrat životního prostředí. Cesta k záchraně lidstva prochází skrze promýšlení nového rozvojového vzorce, jehož neoddiskutovatelným základem by bylo harmonické soužití mezi národy a stvořením. Při vědomí toho, že každý individuální čin - jak dobrý, či zlý - nezůstane osamocen, nýbrž do-

Není únosné, aby se nadále vyráběly zbraně a obchodovalo se s nimi, za vynaložení obrovského kapitálu, který by se měl užívat na léčbu lidí, záchranu jejich životů.

padá na druhé, protože vše spolu souvisí. Vše je propojeno! Pokud bychom změnili životní styl, kvůli němuž miliony lidí, a zvláště děti, svírá hlad, mohli bychom vést střídmejší život, který by umožnil rovné rozdělení zdrojů. To neznamená, že oslabíme práva některých lidí, abychom je zrovnoprávnili směrem dolů, nýbrž dopřejeme větší a rozsáhlejší práva těm, kterým nejsou přiznána a kteří nepožívají právní ochrany.

● **Co si myslíte o financích a vztahu s veřejnou správou?**

Pokud se finančníctví podaří vyléčit z převažující spekulativní mentality a vdechnout mu „duši“ podle měřítek spravedlnosti, budeme se moci zaměřit na cíl, kterým je snížení propastného rozdílu v přístupu k úvěrům. A jestliže jednoho nepříliš vzdáleného dne budou existovat předpoklady k tomu, aby každý činitel investoval podle etických a odpovědných principů, dospějeme k výsledku, spočívajícímu v omezení podpory takovým podnikům, které škodí životnímu prostředí a míru. Ve státě, kde se daří lidskosti, pak bude pohoršující nadále financovat průmysl, který nepřispívá k inkluzi vyřazovaných lidí, nepodporuje nejposlednější a škodí společnému dobru tím, že znečišťuje stvořený svět. Existují čtyři kritéria, podle kterých je třeba volit podniky, zasluhující naši podporu: inkluze vyřazovaných, podpora posledních, společné dobro a péče o stvoření.

● **Odkud bychom konkrétně měli začít?**

Není únosné, aby se nadále vyráběly zbraně a obchodovalo se s nimi, za vynaložení obrovského kapitálu, který by se měl užívat na léčbu lidí, záchranu jejich životů. Nelze předstírat, že se neutvořil dramaticky začarovaný kruh pojící ozbrojené násilí, chudobu a nerozumné, necitlivé vytěžování životního prostředí. Tento cyklus zabraňuje smíření, umocňuje pošlapávání lidských práv, překáží udržitelnému rozvoji. Proti tomuto planetárnímu koukolu, který dusí budoucnost lidstva již v zárodku, je zapotřebí politického zásahu, který by plynul z mezinárodní svornosti. V bratrské jednotě jsou lidé schopni postavit se společnému ohrožení, aniž by se zde objevilo kontraproduktivní vzájemné obviňování, manipulace s problémy, krátkozraký nacionalismus, propagace uzavřenosti, izolovanosti a jiných forem politického egoismu.

(jag)

Se svolením převzato z webu České sekce Radio Vaticana (www.vaticannews.va/cs, 15. března 2021), redakčně kráceno

papež
František

Cesta

k záchraně

lidstva

prochází skrze promýšlení

nového rozvojového vzorce,

jehož neoddiskutovatelným základem by bylo

harmonické soužití mezi národy a stvořením.

Ilustrační foto: Comunicazione Loppiano

Integrální ekologie

ZAMYŠLENÍ

Je to nový pojem, který zavádí papež František ve čtvrté kapitole encykliky Laudato si v čl. 137: „Poněvadž všechno spolu vnitřně souvisí a nynější problémy vyžadují pohled, který zohledňuje všechny aspekty světové krize, navrhuji nyní pouvažovat o určitých prvcích integrální ekologie, která jasně zahrnuje lidské i sociální dimenze.“

Ekologie se zabývá vztahy mezi živými organismy a prostředím v němž žijí. A papež upozorňuje na skutečnost, jak je významný vztah mezi přírodou a společností. Ukazuje se, že právě lidská společnost stále víc a více působí na přírodu. Proto nelze oddělit úsilí o ochranu přírody od dobrých vztahů ve společnosti. Aby se společnost chovala přátelsky k přírodě, musí v ní pánovat bratrství mezi lidmi. Papež říká: „Neexistují dvě oddělené krize, tedy krize životního prostředí a krize sociální, nýbrž jedna a komplexní sociálně-environmentální krize. Směry řešení vyžadují integrální koncepci potírání chudoby, navrácení důstojnosti vyloučeným lidem a zároveň péči o přírodu.“ (čl. 139)

Technická řešení ochrany přírody, na která se svět soustřeďuje, nestačí. Pokud budou lidé v zajetí konzumistického chápání života, nebudou řešení dostatečná a trvalá. Pokud bude chybět kultura dávání, zůstaneme na půlce cesty. Pokud nebudeme toužit po krásné krajině kolem sebe, pouhými předpisy o hospodaření v krajině krásu nevytvoříme.

Řešení, i když obtížné, existuje. Musela by se z vesnice stát komunita, kte-

Jednoho dne Honi Hame'agel kráčel podél cesty a viděl starce, který sází rohovník. Honi se zeptal: „Za kolik let ponese tento strom plody?“ Starce mu odpověděl: „Nevydá plody dřívě než za sedmdesát let.“ Honi pokračoval: „Jistě ti je jasné, že za sedmdesát let už nebudeš žít. Jaký tedy budeš mít z tohoto stromu užitek?“ Starce odpověděl: „Nalezl jsem svět, který je úrodný, protože druzí sázeli. Tak jako mí předci sázeli pro mne, tak já sázím pro své potomky.“

(podle Talmudu, traktátu Ta'anit)

rá se bude o ekologii zajímat a každý přispěje do společného svým dílem, ať jsou to myslivci, hasiči, školy, farnosti, sportovci, skauti, zemědělci. Když jejich společným cílem bude dobrý život uvnitř vsi a krásná a živá krajina okolo, jistě bude za pár let změna vidět. Možná klimatické změny naléhavost řešení urychlí, ale jiné řešení než společně jít do toho nebude. Ekologie všedního dne je to, co můžeme i musíme dělat ihned: třídit odpad, úsporně nakládat s energií a vodou, zbytečně nejezdit autem, zateplit dům, přejít na tepelná čerpadla, atd.

Klíčovým požadavkem v uspořádání společnosti je *obecné dobro*. Znamená to, že každý člověk má mít možnost dosáhnout slušné úrovně života. Předpokladem je sociální mír ve společnosti, založený na uznání důstojnosti každého člověka. Nynější způsob života, jaký lidstvo vede, nedává moc naděje budoucím generacím. Předáme jim vyčerpané zdroje, znečištěnou planetu a biodiverzitu ochuzenou o mnoho vyhynulých druhů. Naučit se myslet na ty, kteří přijdou po nás, patří též do integrální ekologie.

Jiří Šenkýř,
člen pracovní skupiny
pro sociální otázky při České
biskupské konferenci

Česko-japonský příběh

ČLOVĚK V DNEŠNÍ DOBĚ

Hayato Okamura prožívá mezinárodní rozměr nejen ve své původní, ale i současné rodině. Narodil se v Praze v česko-japonské rodině. Asi 8 let svého dětství prožil v Tokiu, kde se narodili jeho mladší bratři Tomio a Osama. Na Karlově univerzitě vystudoval teologii a religionistiku. Pracuje jako tlumočník a učitel japonštiny a průvodce. S manželkou Ludmilou, která má česko-rusko-ukrajinské kořeny a rakouské občanství, vychoval pět dětí. Politiku vnímá jako službu širšímu lidskému společenství.

Foto: V. Stádník

Při prodemokratické demonstraci.

● **Moje první otázka nemůže začít jinak, než od vašeho jména. Zní dost cizokrajně. Můžete mi, prosím, alespoň krátce přiblížit nevšední příběh vaší rodiny, který vás jistě formoval?** Narodil jsem se v roce 1966 v Praze české mamince a japonskému tatínkovi. Oba rodiče již zemřeli, vzpomínám na ně s láskou a vděčností. Tatínka Matsua už v mládí přitahovala evropská civilizace, jako gymnazista se silně zajímal o křesťanství – což bylo na japonském venkově, odkud pocházel, v té době zcela výjimečné. Jako univerzitní student ovládl dobře angličtinu, ale naučil se také obstojně německy – a později samozřejmě i česky. Rodiče si nejprve dopisovali právě v angličtině, než se

pak při tatínkově studijní cestě do Evropy setkali tváří v tvář. Maminka Helena, rozená Holíková, pocházela z literárně založené moravské katolické rodiny. Její velmi sečtělý tatínek Josef se přátelil s panem Florianem ze Staré Říše na Vysočině, její maminka Anna zase při pěti malých dětech za války hrávala při ochotnických divadelních představeních v Katolickém domě v Dačicích hlavní role ve vlasteneckých hrách. Po příchodu do Prahy v roce 1945 měli Holíkovci blízko k jezuitské farnosti sv. Ignáce na Karlově náměstí, oba moji strýcové se tam hned zapojili pod vedením legendárního „Kádi“ (Zdenka Zeleňého) do katolického skautingu. V rodině se vytvářel samizdat, překládaly se

hodnotné texty, jež by režim nedovolil vydat. Mamčin starší bratr Ivan pak také v 60. letech úzce spolupracoval v polooficiálním ekumenickém „semináři v Jirchářích“ na překladech náročných filosofických a teologických textů s Janem Sokolem a s Jiřím a Danou Němcovými. Můj další strýc, dnes už téměř devadesátiletý brněnský lékař Josef Holík, je mým křesťanským kmotrem, máme spolu krásný vztah.

● **A kde jste byl tedy pokřtěn?**

Bylo to 10. prosince 1966 na Vyšehradě, pokřtil mě dominikán otec Jordán Vinclárek. S tímto vzácným knězem jsem se pak setkával až do jeho odchodu na věčnost v loňském roce. Dalším knězem, jemuž celá naše rodina vděčí za velmi mnoho, je dnes už téměř triadesátiletý jezuita otec Ludvík Armbruster. Působil několik desetiletí jako misionář v Japonsku – a právě tam se s ním maminka koncem 60. let poprvé setkala. Otec Ludvík pak v Tokiu pokřtil oba mé mladší bratry – Tomia a Osamu, a nakonec po mnoha letech sloužil v Praze za naši maminku zádušní mši. Maminka zemřela před necelými deseti lety, na mariánský svátek 8. prosince.

● **Poznal jste tedy obě kultury. V čem se liší a čím jsou si podobné? Co je pro Japonce typické a v čem bychom si z nich mohli vzít příklad?**

Japonci a Evropané se svým myšlením a zvyky od sebe velmi odlišují a zároveň na sebe pohlíží s jakýmsi romantickým obdivem. Jako by do sebe navzájem promítali své sny a nikdy nenaplněnou touhu... Japonci jsou však také hodně kolektivně založení, přesní a dochvilní, pracovití a svědomití. Ano, je leccos dobrého, v čem bychom se od nich mohli přiučit

Foto: archiv H. Okamury

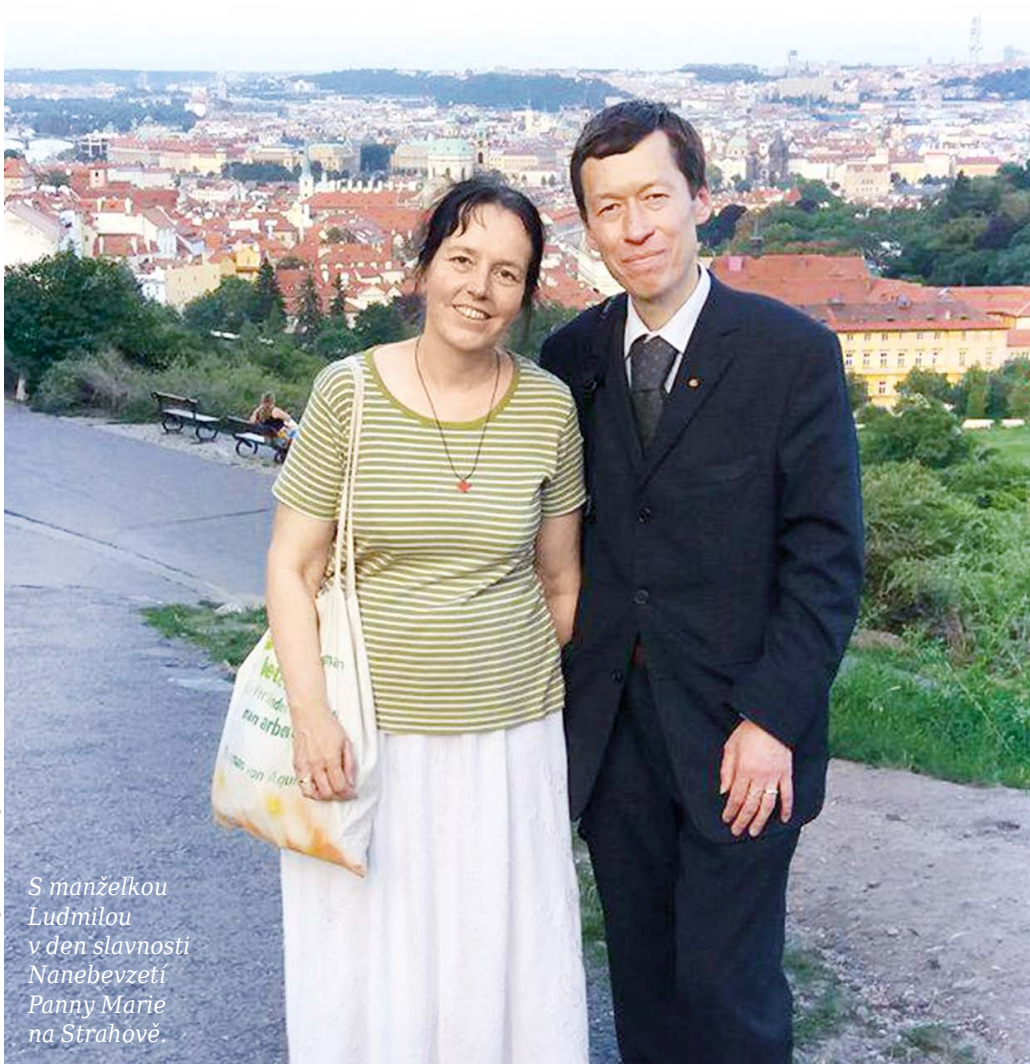
S Markem Orko Váchou na skautském semináři ve Skutči.

– ale platí to jistě i obráceně, také oni se mohou něčemu dobrému naučit od nás.

● **Také vaše vlastní manželství je mezinárodní...**

Rod mé manželky Ludmily pochází z carského Ruska, ale ona sama vyrostla v Rakousku. Její ruští a ukrajinští předkové byli často důstojníci, ale byl mezi nimi také pravoslavný kněz. Její prarodiče v době revolučních zmatků v Rusku na počátku 20. století emigrovali do západní Evropy. Uměli francouzsky, svatbu měli v pravoslavném kostele v Bruselu, dědeček také vystudoval vojenskou školu u Paříže. Působil pak jako důstojník v prvorepublikové Československé armádě, po 2. světové válce byl vězněn komunisty. Naše děti se narodily ve Vídni, vychovali jsme je dvojjazyčně – česky a německy. Nejstarší syn Bernard je lékařem a v rámci postgraduálního studia koná výzkum na lékařské fakultě v Basileji. Nejmladší syn Ignác studuje v české sekci Carnotova lycea (gymnázia) v burgundském Dijonu. Mají to tedy bratři nyní od sebe jenom hodinu a půl vlakem... Dcery i syny jsme vychovali v katolické tradici – nyní jsou už většinou dospělí.

Foto: archiv rodiny Okamurovy

*S manželkou
Ludmilou
v den slavnosti
Nanebevzetí
Panny Marie
na Strahově.*

● **Jak se vám daří v této tak vypjaté době pandemie?**

Díky Bohu jsme zůstali doposud v rodině ušetřeni těžkostí spojených s vlastním onemocněním. Nejsme příliš zasaženi ani ekonomicky. Musel jsem se jenom přeorientovat od tlumočení delegací a provádění turistů k výuce japonštiny. Ostatních dospělých členů rodiny se situace – vzhledem k jejich profesi – nedotkla vůbec. Jsme samozřejmě hodně času spolu, vlastně se modlíme a čteme Písmo svaté více, než tomu bylo předtím. V minulých týdnech jsme také měli možnost se jako vedoucí skupinky podílet na online semináři katolické charismatické obnovy pořádaném pražskou kobylickou salesiánskou farností. Byl to pro nás velký dar.

● **Angažoval jste se v pomoci iráckým křesťanům, předloni jste při volbách do Evropského parlamentu jako lidovecký kandidát získal v Praze druhý největší počet preferenčních hlasů po celostátním lídrovi Pavlovi Svobodovi, často se veřejně vyjadřujete k domácí i mezinárodní politice... Smím se zeptat proč?**

Pro mě jako pro křesťana je politika službou lásky širšímu lidskému společenství – tak, jak to říká papež František

ve své encyklice *Laudato si'*. Pevně věřím, že se dá politika dělat čestně a poctivě. Vyžaduje však také odvahu a velkou vytrvalost. Bez překonávání strachu z toho říkat veřejně často nepříjemnou pravdu a bez obrovské vytrvalosti navzdory překážkám není možné v lidské společnosti prosadit zásadnější změny k lepšímu. Do letošních sněmovních voleb jsem byl při primárních volbách v pražské KDU-ČSL vybrán jako druhý ze čtyř lidoveckých kandidátů. Napnu tedy také letos své síly pro křesťansko-demokratickou politiku v rámci koalice SPOLU a věřím, že nám dají zejména voliči z našich farností a dalších církevních společenství důvěru. Lidovci mají beze sporu vedle důrazu na podporu rodin vnášet do současné volební trojkoalice sociální citlivost. Mají také (podobně jako papež František) prosazovat zvýšenou ochranu životního prostředí. Mají však být také jasně proevropští v duchu křesťanskodemokratických „otců zakladatelů“ poválečného projektu sjednocené, mírové a demokratické Evropy – jako byli Robert Schuman, Konrad Adenauer nebo Alcide De Gasperi.

● **Můžete, prosím, ještě na závěr říci, jak odpočíváte, odkud čerpáte sílu?**

Nejšťastnější jsem asi v kruhu své velké rodiny. S manželkou Ludmilou jsme nedávno oslavili už 29 let od svatby. Prožili jsme ty roky hlavně pečlivou výchovou a doprovázením svých dětí. I když jsou už teď čtyři z nich dospělí a i nejmladšímu synovi je již 17 let, máme stále radost z každého jejich pokroku nebo úspěchu na jejich životní cestě. Nejstarší syn Bernard je, jak jsem už řekl, lékařem, Edita dokončuje na vysoké škole studium učitelství němčiny, Sofie si zase při službě hendikepovaným lidem dodělává studium sociální práce – a v létě bude mít svatbu se svým snoubencem Jendou. Oba se seznámili ve společenství letních ignaciánských exercicií pro rodiny, kam léta jezdíme.

Druhý syn Albert studuje na Karlově univerzitě zubní medicínu, nejmladší Ignác studuje na lyceu ve Francii. Velmi si cením nedělí, svátků, společných chvil u rodinného stolu, také společné modlitby a četby Bible. Těším se zvláště na Vánoce, kdy se i dospělé děti vrací domů a všichni tři synové zahrají spolu na housle vánoční melodie...

*Za rozhovor děkuje
Jindřich Synek*

Ilustrační foto: Juan Luis, Pixabay

„Kdyby lidé nebyli přece jen ze své podstaty převážně altruističtí, prostě a jednoduše by lidský rod nemohl být tam, kde dnes jsme,“ říká prof. B. Moldan.

Věřím, že se probudíme včas

VZTAHY, RODINA, SPOLEČNOST

(Nejen) o globální klimatické krizi

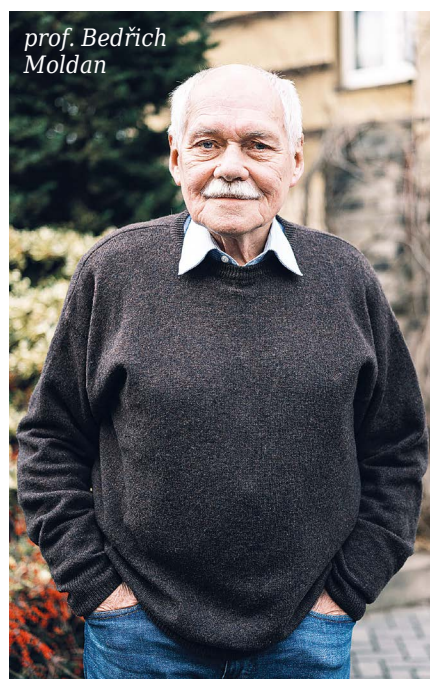
Přinášíme rozhovor převzatý z www.socialninauka.cz s prof. RNDr. Bedřichem Moldanem, CSc. o palčivých tématech dnešní doby.

● **Ve Vaší publikaci „Klimatická krize. Mýty a fakta o stavu planety“, vydané v roce 2020 (ještě před vypuknutím jarní pandemie), podáváte podstatné informace o tom, co obnáší globální klimatická krize. Konstatujete stav, jaký je. Vybízíte k tomu, co by mělo být. Voláte po systémových opatřeních k řešení příčin. Mezitím tu máme krizi jiného ražení a asi se nám v tuto chvíli zdá, že koronavirus nás ohrožuje víc než cokoliv jiného. Jenomže obě ty krize spolu souvisejí. V čem spatřujete jejich provázanost ekolog?**

Obě tyto krize spojuje to, že jsou v rozhodující míře způsobeny lidmi samotnými. Klimatická krize emisemi skleníkových plynů, koronavirová krize neodpovědným přístupem hned na jejím počátku. Tím podobnost nekončí. Obě jsou mimořádně vážné a pro jejich překonání je zapotřebí nejen technologických řešení, ale podstatné změny životního stylu. V reakci na pandemii jsme

se jich dočkali v míře preveliké, ať chceme nebo nechceme, ale v případě krize klimatické nás dosud čekají, a nezdá se, že bychom k nim byli ochotni. Ale bez nich to nepůjde, snad si to přece jen připustíme včas.

● **Závěrečná pasáž téže publikace vzbuzuje skoro beznaděj. Posuďte sám: „Jak je vidět, nutných změn je celá řada, ale společnost kolem nás,**

prof. Bedřich Moldan

Foto: archiv B. Moldana

zdá se, jako by dál náměsíčně kráčela ve vyšlapaných kolejkách naší neudržitelné civilizace směrem ke katastrofě. Úkolem vlády přitom je nutné změny nejen zavádět, ale také na ně upozornit a připravit všechny obyvatele, včetně mladých lidí, které by na rychlé změny měla připravit školní výuka. Téměř nic z toho se zatím neděje.“ - Do té letargie přišla pandemie, na kterou jsme se tak úplně připravit nemohli, adaptujeme se tedy za pochodu. Jasně se ale ukazují meze takové strategie. Je to tak trochu jako pokulhávat za větrem. Klimatická krize přitom možná udeří jako vichřice...

Zásadní problémy jsou v tom, že klimatická krize je záležitost mnohem komplikovanější, správná reakce musí být mnohostranná, a zdaleka nemusí být všemi (nebo alespoň velkou většinou) jednoznačně přijímána. (...) Opatření proti klimatické krizi jsou o několik řádů nákladnější (i když ovšem důsledky koronakrize budou rovněž obrov-

ské), a hlavně mají proti sobě neobyčejně silná lobby, počínaje ropným průmyslem a mnoha dalšími. Navíc současné dopady klimatické krize, jakkoliv zřejmé a často tragické, přece jen nejsou tak přímé a bezprostřední jako dopady covidu. To všechno rozhodně nevede k optimistické předpovědi.

● **V této souvislosti stojí za zmínku, že na počátku pandemie vloni na jaře média hovořila o vlně solidarity a obětavosti, která se mezi lidmi vzedmula. S odstupem viděno zde hrál velkou roli strach - o sebe, o nás, o přežití. Ani tehdy nešlo tedy o čistou nezištnost. (...) Z toho, co uvádíte, je však zjevné, že potřebujeme nejen**

normativní pravidla, která se holt musí dodržovat, ale i změnu postoje. Existují nějaká konkrétní systémová opatření, která by v lidech proboužela motivaci k méně zjištěnému jednání, takřkajíc ve prospěch obecného dobra?

Vlastně všechna opatření, která podporují demokracii a vládu práva, takovou vlastnost mají. Základním opatřením je dbát na to, aby se pravidla dodržovala, což platí velmi obecně. Vyzdvihl bych zvlášť jednu věc, a tou je nesmírně důležitý vliv, který má na tvorbu „společenských norem“ – neboli toho, „jak to u nás opravdu děláme“ – příklad veřejně známých osobností: politiků od starostů po prezidenty, známých herců, sportovců a dnes v rostoucí míře i influencerů na sociálních sítích. A ovšem naprosto zásadní roli mezi systémovými opatřeními, přímo coby prototyp systémového opatření, hraje správné nastavení systému výchovy a vzdělávání v nejširším slova smyslu od dětí až po univerzity třetího věku.

● **Ve věci klimatické krize je těžké nebyť alarmistou, když i objektivní „neemociální“ fakta nastiňují vesměs negativní scénáře procesů „utržených ze řetězu“. Dokázal byste z oblasti přírodovědeckého poznání vyzdvihnout něco, co oproti tomu dává důvod k oprávněné naději na zlepšení?**

Přes všechny současné pesimistické výhledy pořád zůstávám v jádře optimistou. Doufám, že rychle rostoucí šíře a hloubka poznatků nejen z oblasti přírodních věd, ale v širokém spektru povede k pochopení vlastní odpovědnosti a nakonec ke konstruktivním změnám nejdřív přístupů, pak i chování a jednání. Věřím, že poznání jako takové sehraje základní roli. Důkazem mění se situace jsou stále častější výsledky průzkumů veřejného mínění v mnoha zemích včetně České republiky, které ukazují, že lidé v rostoucí míře dobře chápou celou situaci okolo klimatické krize od jejích příčin až k podpoře účinných opatření na její zásadní zmírnění. A že to bude přece jen včas.

● **Vaše odpověď je výrazem vašeho přesvědčení - nejde však proti reálnému vývoji, na jehož parametry sám upozorňujete? Také osvícenci byli takto optimističtí, jenže my už pár staletí vidíme, že nárůst poznatků neznamená automaticky nárůst kolektivní odpovědnosti, nebo snad**

Ilustrační foto: Emilian Robert Vicol, Pixabay

ano? Naopak by se dalo poukázat i na to, že velké vědění umožňuje dělat sofistikovanou záležitost ze sobectví...

S tím přece jen nemohu souhlasit. Opravdu tady záleží na úhlu pohledu, přes všechny zákruty, skoky, propady vidím celkový vývoj přece jen jako pozitivní. Věřím s Teilhardem de Chardinem v rozvoj noosféry, globální duchovní struktury, která se postupně rozklene nad celou biosférou a celou planetou. Jistě, bez rizika to není, ke katastrofě dojít může. Ale doufám, že k nějaké vážné, opravdu zničující nedojde, že lidé budou schopni ji odvrátit a menším katastrofám účinně čelit, podobně jako vidíme úspěšný a rychlý vývoj vakcíny proti covidu.

● **Poslední rok mimo jiné zřetelně ukázal vzájemnou podmíněnost sociálního, environmentálního a ekonomického pilíře. Otrásá se celá budova. Každý z nás intuitivně hledá a bude hledat bezpečné místo k přežití. Máte nějaký konkrétní návod**

pro jednotlivce, co by do budoucna měl dělat, resp. čeho se vyvarovat?

Každý by si měl do hloubky uvědomit, jakou ekologickou a uhlíkovou stopu zanechává. Měřítka velikosti ekologické stopy, přímé, nepřímé, aktuální, potenciální, bychom měli přikládat ke všem svým rozhodnutím a činům, ať máme jakékoliv postavení a funkci. Dnes je k dispozici na internetu řada návodů, jak si spočítat svou ekologickou a uhlíkovou stopu.

● **Poznatky mnohých humanitních oborů ukazují na to, že řešení velkých krizí lidstva je tak trochu „neřešitelné“ - neboť jejich kořen je antropologický (...) Věříte v člověka?**

Antropologové nám říkají, že na samotném vzniku a následném obrovském evolučním úspěchu našeho druhu Homo sapiens se daleko nejvíce podílel náš mozek, rozumové schopnosti. Ukazují při tom, že nejdůležitější není oblast kompetencí technických, přírodovědných a podobně, ale oblast sociální. A vůbec nejdůležitější je schopnost kooperace, spolupráce a dobrých vztahů mezi lidmi. Zároveň zjišťují, že kriticky důležité je altruistické chování. Jistě, ziskovost, sobeckost, „homo homini lupus“ a podobně určitě také existují, výrazně, ale přece jen nikoliv v míře rozhodující. Ostatně data mohou ukazovat leccos, stačí si je správně vybrat, ani je nemusíte ohýbat či přímo falšovat. Kdyby lidé nebyli přece jen ze své podstaty převážně altruističtí, prostě a jednoduše by lidský rod nemohl být tam, kde dnes jsme. Rozhodně věřím v člověka, zejména proto, že člověk na to všechno není sám. V tomto směru věřím v moc Ducha Svatého.

Děkuji za rozhovor
Lucie Kolářová

Prof. RNDr. Bedřich Moldan, CSc. se mnoho let zabývá odbornou problematikou i politikou životního prostředí. Historicky první ministr životního prostředí u nás (1990). Působil a působí v řadě veřejných funkcí: od r. 1992 čelný představitel Centra pro otázky životního prostředí Univerzity Karlovy; od 1999 člen Vědecké rady Evropské environmentální agentury v Kodani, v letech 2002–2005 její předseda; 2004 jmenován členem Skupiny na vysoké úrovni pro Lisabonskou strategii, tzv. „Kokova skupina“ v Bruselu.

Týden a rok pro rodinu

VZTAHY, RODINA, SPOLEČNOST

PhDr. Marie Oujezdská je ředitelkou Národního centra pro rodinu. Mluvíly jsme spolu o Týdnu pro rodinu, který proběhl od 8. do 16. května (většinou on-line), ale také o Roku rodiny vyhlášeném papežem Františkem.

● Kdo stojí za iniciativou Týdne pro rodinu?

Vznikla před 14 lety v rámci Asociace center pro rodinu, tedy nynějšího Rodinného svazu České republiky. Ten v celé republice sdružuje centra pro rodinu, která jsou buď zřízena církví, nebo se v nich angažují věřící lidé.

● Co je cílem tohoto Týdne?

Poukázat na to, čeho by si společnost měla na rodině všimnout. Na webových stránkách www.tydenprorodinu.cz jsou uvedena témata uplynulých ročníků, například: Rodina spojuje generace nebo Rodina potřebuje čas, aby mohla být spolu.

Letos jsme se soustředili na rodinné vztahy a jako motto jsme vybrali: „Rodinná pohoda není náhoda“.

Mnoho rodin prožívá těžkosti a manželé se rozvádějí. Značná část z nich sice chodí do poraden, ale ukazuje se, že čtyři pětiny párů přicházejí pozdě. To znamená, že je nezbytná primární prevence, učit se, jak vztah vést. Mnoho věcí ve vztazích lze ovlivnit, je ale třeba na nich pracovat. K tomu pomáhají programy center pro rodinu: od přípravy na manželství po programy k doprovázení rodiny ve všech fázích jejího života.

● Vycházíte z křesťanského chápání rodiny a manželství, ale cílovou skupinou Týdne nejsou jen rodiny hlásící se ke křesťanství...

Ano, stavíme na občanské bázi. Je to ideální příležitost k budování vztahů a propojování církevních a necírkevních komunit. Zapojují se obce i kraje. Například Olomoucký a Jihomoravský kraj vyhlásily soutěž v kraťoučkových videích, která byla přípravou na tento týden, jak jsme navrhli.

Děti se rodičů mohly ptát, proč jsou spolu, kdy je jim spolu hezky, jak řeší

rozdílné názory, a rodiče zase děti, u čeho se společně doma baví, co by chtěly doma změnit atd. To všechno je příležitostí mezi sebou v rodině víc komunikovat, což vidím jako hodně důležité.

● Co byste doporučila těm, kdo letošní ročník propásli?

Na webových stránkách pod heslem Jak se zapojit je ke stažení pracovní list, který je možné stáhnout, vyplnit a hlavně o tom doma mluvit.

● 19. března vyhlásil papež František Rok rodiny, takže rodině je věnován nejen jeden týden, ale celý rok, a to na světové úrovni...

Přesně tak. Vyhlásil ho pět let od vydání Amoris laetitia (Radost z lásky). Záleží mu na tom, aby se prožíval v duchu lepšího pochopení této exhortace. Na webových stránkách Národního centra pro rodinu - www.rodiny.cz - přinášíme podněty k tomu, jak tento rok prožívat. Například krátká videa s titulky připravená vatikánským Úřadem pro laiky, rodinu a život. Obsahují papežova slova a vedle nich realitu života rodin. Jsou u nich i manuály, tedy návrhy, jak videi využít, ať již doma či ve skupinách a společenstvích rodin. Je to velkou pomocí pro práci na vztazích, pro jejich prohlubování, odpouštění, uvědomění si pozitiv druhého atd.; takový praktický návod, jak usilovat o svatost rodiny, jak v ní růst a cvičit se v ní v každodenním životě. Můžete tam také nalézt nabídku různých akcí.

● Chtěla byste něco vzkázat čtenářům Nového města?

Ráda bych citovala slova kardinála Kevina Farrella, prefekta Úřadu pro laiky, rodinu a život: „Rodiny mají nesmírný potenciál a jsou darem pro celou společnost a církev. (...) Velmi povzbudivé také je, když vidíme, jak se nepoddávají těžkostem, ale berou je na sebe s hlubokou radostí (...). Jejich život je poselstvím naděje pro celý svět a především pro mladé.“¹ Myslím si, že právě takové svědectví, takový způsob hlásání dnešní svět, plný únavy a nejistoty, potřebuje.

Za rozhovor děkuje
Ludmila Šturmová

Ilustrační foto: Comunicazione Loppiano

1. Tisková konference k začínajícímu Roku rodiny.

Žít vlastní život s neMOCNOU duší a přitom žít pro druhé

Foto: Zdeněk Vích

POSEZENÍ S PEER KONZULTANTKOU

Kateřinu Ondrušovou jsem poznal, když se na mne obrátila kvůli své bakalářské práci. Tentokrát jsme si povídali v prostředí kavárny Café Práh a ptal jsem se na její práci „peer konzultantky“, v rámci které pomáhá těm, kdo se podobně jako ona vyrovnávají s psychickou nemocí.

● **Jste peer konzultantkou v neziskovce „Práh jižní Morava“, která mimo jiné zřizuje i tuto kavárnu a hlavně provází životem lidí s duševním onemocněním. Co vaše práce konkrétně obnáší?**

Peer konzultant je člověk s duševní nemocí, který je v kontaktu s lidmi v podobné situaci. Vzájemně si povídáme o nemoci, o jejích kořenech, o minulosti i o současnosti. Zároveň pomáhám v takzvané podpoře zaměstnávání. Klientů se ptám na práci, zda ji mají či jak se jim líbí. Bavíme se o všem. Nechá vám na nich, s jakým tématem přijdou. Jsme jako kamarádi.

● **Jak velký „práh“, bariéru jste musela překročit v dětství?**

Bylo toho hodně. Nejvíce mě „sebralo“ úmrtí mých babiček a dědečka. To byly ty největší bariéry, které jsem musela překonat, vzpamatovat se a žít, navzdory té velké bolesti.

● **Byly i další překážky?**

Spousta. Kolem 10 let jsem duševně onemocněla. Ve škole jsem byla vystavena posměškům ze strany spolužáků. Zkrátka jsem mezi ně nezapadla a musela jsem se s tím vyrovnávat, jít do sebe a nabýt sebevědomí. Od roku 2017, od svých 24 let, to řeším psychiatricky. Každý den je pro mne výzvou normálně fungovat.

● **Co vám nejvíce pomáhá?**

Čtyři věci, takové moje pilíře. Svědomí, které mi nedovoluje si něco udělat, protože nemohu nikomu ublížit. Vůle, která mi to pomáhá překonávat a všemu tomu vzdorovat. Láska, kterou jsem dostala od hodných lidí v minulosti a kterou chci předávat dalším. A nakonec úmysl předávat vše dobré dál.

● **Byl tu někdo, kdo se vás snažil pochopit a pomoci?**

Byla to právě jedna z babiček, které jsem se svěřovala, třídní učitelka na druhém stupni a také psycholožky. Když jsem

se dostala na nejhlubší dno, tak zvlášť jedna mi naslouchala. A nyní v práci jsou také všichni hodně chápaví. I máma se mi snaží porozumět.

● **Jak jste poznala, že jste na dobré cestě?**

Například, nechodila jsem s žádným klukem, ale uvědomila jsem si, že musím především získat svoje sebevědomí, vše si ujasnit, být slušná k sobě i k ostatním. V současné době neřeším, zda někoho mám nebo ne. Mám svoji práci, a to mi dává smysl. Pokud bude nějaký vztah, tak to bude super, ale když ne, tak se nic neděje.

● **Na základě rozhovorů s věřícími lidmi jste napsala bakalářskou práci o prožívání jejich víry v době socialismu. Co vám rozhovory daly?**

Velmi mnoho. Hrozně obdivuji ty, které to nezlomilo navzdory těžkostem. Měli stále svoji víru a lásku. A to se mi líbí, že nezahořkli a snažili se bojovat i v tom pro ně ne dobrém režimu. Pořád to jsou úžasní a láskyplní lidé. To mi imponuje.

● **Na základní škole jste se zúčastnila mezinárodního projektu „Silní bez násilí“, který pomocí aktivních technik pomáhal dětem řešit problémy nenásilným způsobem. Co to pro vás znamenalo?**

Nejvíce mi dala do života jedna překladatelka projektu, s kterou jsem se tam seznámila. Od deváté třídy si spolu píšeme. Viděly jsme se jen tehdy, ale těším se, až se zase uvidíme. Psala jsem jí o sobě všechno, prožila se mnou i smrt mé babičky a období, kdy jsem měla vážné nemocného bratra. Je to má „virtuální“ přítelkyně.

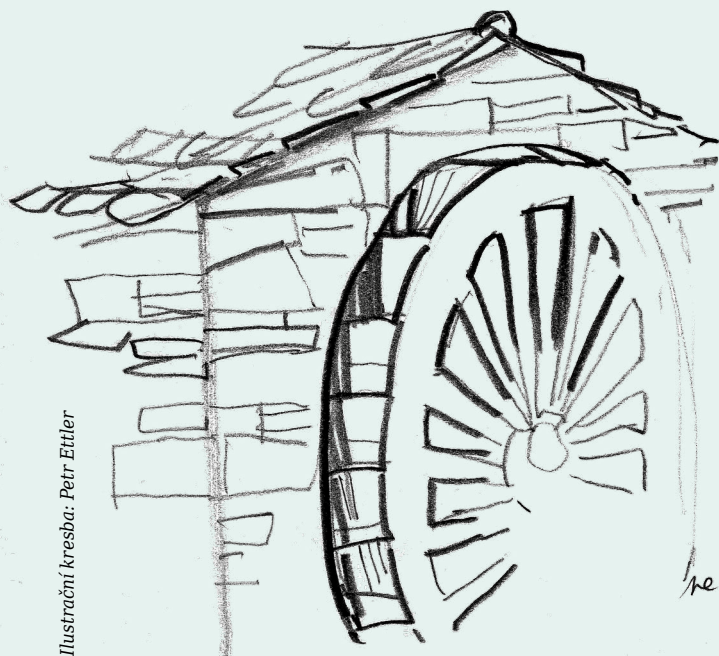
● **Součástí projektu bylo veřejné vystoupení s hudební skupinou Gen Rosso. V jaké pozici jste se účastnila?**

Byla jsem na pódiu a poprvé jsem tam hrála na elektrickou kytaru. Měla jsem dokonce i sólo. Od 13 let hraji na kytaru. Teď už mám vlastní elektrickou.

● **Máte před sebou něco, čeho chcete dosáhnout?**

Ano, v práci jsou i těžší případy. S někým jsem v malém kontaktu a dá mi hodně úsilí vytvořit si užší vztah. V současné době dálkově studuji sociální pedagogiku a chtěla bych být sociální pracovnící. I když být peer konzultantkou má také svoje klady.

Katko, velké díky za vaši otevřenost.
Zdeněk Vích

Ilustrační kresba: Petr Ettler

„Ne každý,
kdo mi říká:
,Pane, Pane!’,
vejde do
nebeského
království,
ale ten, kdo
plní vůli mého
nebeského
Otce.“ (Mt 7,21)

SLOVO ŽIVOTA

Červen 2021

Tato věta z Matoušova evangelia je součástí závěrečných slov horského kázání, v němž Ježíš nejprve hovoří o blahoslavenství a pak vyzývá posluchače, aby si uvědomili láskyplnou Boží blízkost, a ukazuje, jak v důsledku toho jednat: odhalovat vůli Otce jako přímou linku k dosažení plného společenství s ním v jeho království.

**„NE KAŽDÝ, KDO MI ŘÍKÁ:
,PANE, PANE!’, VEJDE DO NEBESKÉHO
KRÁLOVSTVÍ, ALE TEN, KDO PLNÍ VŮLI
MÉHO NEBESKÉHO OTCE.“**

Co to však je Boží vůle? Jak ji můžeme poznat?

Chiara Lubichová se o svoje chápání Boží vůle podělila takto: „Boží vůle je Boží hlas, který k nám neustále promlouvá a vyzývá nás; je to nit, nebo ještě lépe Boží zlatá osnova, na níž se tká celý náš pozemský život, a nejen ten; je to Boží způsob, jak nám vyjádřit lásku. Tato láska vyžaduje odpověď, aby Bůh mohl v našem životě vykonat zázraky. Boží vůle je tím, čím máme být, naším skutečným bytím, naší plnou realizací. (...) Opakujeme tedy v každém okamžiku před jakoukoli Boží vůlí, bolestnou, radostnou, neutrální: ‚Staň se.‘“ (...) Zjistíme, že tato prostá slova se stanou mocným impulzem, jakoby odrazovým můstkem k tomu, abychom s láskou, dokonale a s naprostou oddaností dělali to, co máme dělat. (...) Tak budeme okamžik za okamžikem skládat úžasnou, jedinečnou a neopakovatelnou mozaiku svého života, kterou si pro každého z nás od věků připravil Pán: on, Bůh, k němuž se hodí jen samé krásné, velké, obrovské věci, v nichž má i každá nejdrobnější část, jako třeba skutek lásky, svůj smysl a záři, stejně jako mají v nesmírné nádheře přírody svůj účel droboučké barevné kvítky.“¹

**„NE KAŽDÝ, KDO MI ŘÍKÁ:
,PANE, PANE!’, VEJDE DO NEBESKÉHO
KRÁLOVSTVÍ, ALE TEN, KDO PLNÍ VŮLI
MÉHO NEBESKÉHO OTCE.“**

Podle Matoušova evangelia spočívá zákon *par excellence* každého křesťana v milosrdenství, které přivádí k plnosti každý výraz úcty a lásky k Pánu.

Toto Boží slovo nám pomáhá otevřít náš vztah k Bohu, jistě osobní a niterný, k bratrskému rozměru skrze konkrétní činy. Nutí nás „vyjít“ ze sebe, abychom přinesli smíření a naději druhým.

Jedna skupina dospívajících z německého Heidelbergu nabízí toto svědectví: „Jak jen ukázat našim kamarádům, že klíčem ke štěstí je darovat se druhým? Z této otázky jsme vyšli při vyhlášení nové akce, nazvané ‚Hodina štěstí‘. Myšlenka je velmi jednoduchá: jde o to, učinit někoho jiného šťastným alespoň na jednu hodinu za měsíc. Začali jsme u těch, u kterých se nám zdálo, že potřebují nejvíce lásky. Kdekoli jsme nabídli svoji pomoc, otevírali nám dveře! Tak třeba jsme vzali do parku několik starých lidí na vozíčku, hrajeme si v nemocnici s dětmi, sportujeme s lidmi s postižením. Všichni byli šťastní, ale jak slibovala celá akce: my ještě víc! A naši kamarádi, které jsme přizvali k účasti? Nejdřív byli zvědaví, ale jakmile si sami zkusili rozdávat štěstí, dali nám za pravdu: štěstí se musí rozdávat, a jakmile to uděláme, zažijeme ho také!“

Letizia Magri

1. Ch. Lubichová, telefonické spojení s členy Hnutí fokoláre, 27. února 1992, taktéž v *Conversazioni in collegamento telefonico*, a cura di M. Vandeleeene (Opere di Chiara Lubich 8/1; Città Nuova, Roma 2019), str. 446-448.

Postní výzva

S kamarádkou jsme v postní době plnily úkoly „Postní challenge“ (Postní výzva). Jeden den jsme měly úkol: „Obdaruji bezdomovce svačinou nebo stravenkou.“

Ten den jsem byla u doktorky, a abych se prošla, šla jsem od ní pěšky na vzdálenější zastávku. Cestou jsem viděla paní, která mluvila s pár lidmi kolem, ale byla odmítnuta. Došla jsem po váhání za ní a nabídla jí, že jí koupím něco k jídlu. Ona souhlasila. Říkala, že by si dala třeba hranolky, které prodávali kousek od-

Ilustrační foto: Štěpán Filek

tud. Šly jsme tedy spolu a koupila jsem jí hranolky s masem a k tomu slazený nápoj. Paní si ještě dělala starost, abych za to moc neutratila. Pak mi o sobě trochu vyprávěla, manžel jí zemřel na leukémii. Seznámily jsme se jmény a říkala, že až jí přijdou peníze, koupí mi něco hezkého a dojdeme si na kafe. Myslím, že měla radost. Než jsme se rozloučily, objala mě a já měla také opravdu radost. Moc ráda na ni vzpomínám a doufám, že se ještě potkáme.

Kateřina Hrabětová

Pro mé bratry z Libanonu

Po katastrofě, ke které došlo 4. srpna 2020 v Bejrútu v Libanonu, jsem si položil otázku, co bych mohl udělat pro tuto tak sužovanou zemi. Za pár dní jsem měl slavit 40. narozeniny. Rodina a přátelé chtěli uspořádat slavnostní večeři. Pomyslel jsem si, že je to správná příležitost pomoci lidem z Libanonu. Tak jsem všechny, kdo byli pozvaní, poprosil, aby mi nedávali dárky, ale

aby finančně přispěli na můj projekt na pomoc Bejrútu. Na konci večera jsem zaslal při počítání shromážděných peněz: přes 600 eur! Nikdy jsem si nepředstavoval, že bychom dosáhli takové částky, i proto, že na večeři bylo kvůli covidovým opatřením pozváno málo lidí.

Toto gesto ale vyvolalo řetězovou reakci mezi přáteli: Emilia dala na jiný projekt částku, kterou dostala k do-

končení studia, Francesco zase v rámci svých narozenin daroval peníze na adopci na dálku. A když se děti z naší čtvrti dozvěděly o naší iniciativě, věnovaly výtěžek jednoho prodeje věcí z recyklovatelného materiálu také pro Libanon! „Zadarmo jste dostali, zadarmo dáváte...“ V to pevně věříme, stále, když dostáváme i když dáváme.

L., Ischia (Itálie)

Skvělé kamarádky

Jsem v prváku na gymnáziu. První den školy jsem měla strach, že si s nikým nebudu rozumět, ale hned ten den jsem si začala povídat s jednou holkou. Byla jsem šťastná, že jsem našla někoho, s kým si rozumím, a v průběhu prvního týdne jsem se začala bavit i s dalšími dvěma holkami.

Když teď někomu řeknu, že jsem v prváku, všichni hned říkají, že to musí být těžké se spolužáky, když se skoro neznáme. Já ale našla tři skvělé kamarádky, které mě ve všem podpoří, stejně jako já je. I když se moc dlouho neznáme a máme kontakt jenom přes telefon, přijde mi, jako bychom se znaly už několik let. Ve všech těžkostech si pomáháme, i když nemůžeme být spolu. Když některá něco potřebuje, my ostatní okamžitě pomůžeme. Každá jsme trochu jiná, ale důvěřujeme si. Ony jsou pro mne dar od Ježíše. Víím, že ten první den tam se mnou byl, a já je našla díky němu.

Karolína Hájková

„Dávejte, a dostanete“

P. David z Keni vypráví: „Pomáhal jsem jednomu chudému uprchlickému chlapci, kterého jsem poznal během své mise v utečeneckém táboře Kakuma, na severozápadě Keni. Platil jsem mu školu. Ale za nějakou dobu už jsem neměl peníze, abych mohl v této podpoře pokračovat. Tak jsem mu tuto těžkost vysvětlil a rozloučili jsme se.“

Po nějaké době tento chlapec poslal přes sociální síte zprávu, v níž opět prosil o pomoc. Velmi mne mrzelo, že mu nemohu pomoci. Tak jsem se rozhodl, že prodám

krávu, kterou jsem měl doma u rodičů, abych mu školu zaplatil. Byl velmi šťastný, že se může konečně vrátit na vyučování.

V nové farnosti, kde již skoro rok žiji, se jednoho dne farníci rozhodli, že mě navštíví, protože se dověděli, že se můj tatínek nemá zdravotně dobře. Mezi dary byly tři krávy. Nemohl jsem tomu uvěřit. Zdálo se mi, že mi Bůh chtěl říct především toto: „Míru dobrou, natlačanou, natřesenou a vrchovatou vám dají do klína.“

P. David, Kenya

Ilustrační foto: Sippakorn Yamkasikorn, Pixabay

První příznaky „kolektivní“ spirituality

DUCHOVNÍ INSPIRACE

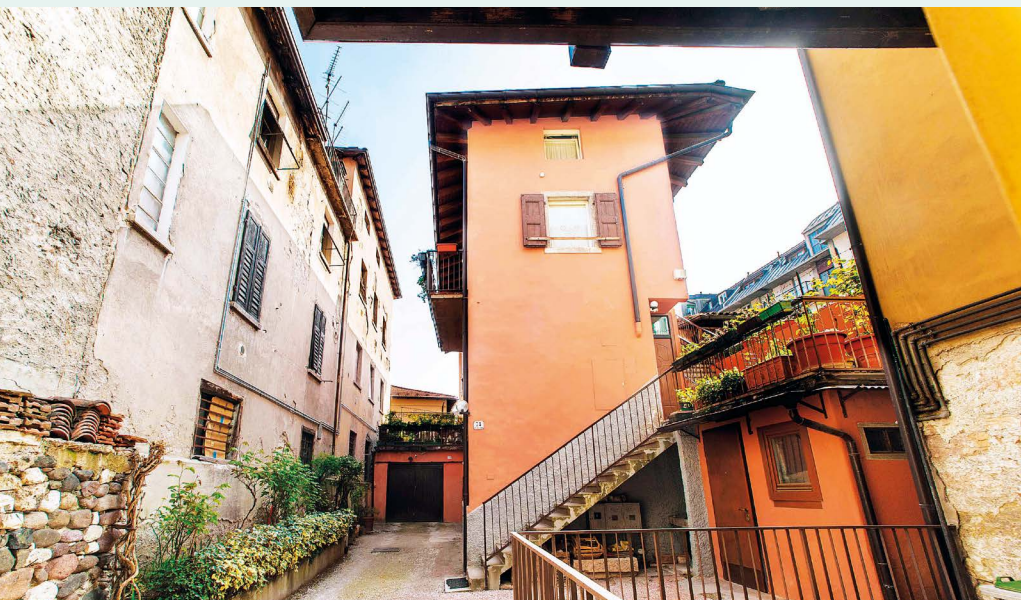

Foto: Domenico Salmasso

Ve sklepě tohoto domu Chiara a její družky při četbě evangelia nově objevily „Ježíšovu závěť“: „Ať všichni jsou jedno.“ (Jan 17,21) Jde o dům ve Via Travaí 74 (Trident), kde žila jedna z prvních fokolarínek Natalia Dallapiccola.

Pokračujeme v představování kolektivní spirituality Hnutí fokoláre a toho, co je pro ni typické, slovy Chiary Lubichové.

Jaká je tedy naše „komunitární“ spiritualita? Jaké jsou její charakteristiky?

Podíváme se především na to, jak se zrodila, a zda nejsou v naší historii nějaké charakteristické epizody, které ji předznamenávají.

Náznakem možná byla už touha, kterou jsme vyslovily během válečných hrůz: kdybychom měly zemřít, našim společným přáním bylo, aby nás pochovali do jednoho hrobu s nápisem „A my jsme uvěřili v lásku“ (1 Jan 4,16).

Víra v lásku nám umožnila začít nový život tím, že jsme nejrůznějšími způsoby milovaly chudé.⁹

Tato zkušenost nám velice brzy dala světlo o tom, že je potřeba milovat každého bratra, abychom skutečně byly křesťankami.

Tehdy, když jsme my všechny, první fokolarinky, začaly milovat své bližní, uskutečňovalo se nové přikázání a v každé z nás vzniklo rozhodnutí, které bylo

vyslovené v jakémsi paktu: „Já jsem připravena dát život za tebe. Já za tebe.“ Každá za každou.

Později během let se v tomto paktu začal spatřovat základ, na němž stálo celé Hnutí fokoláre. Projevila se v něm podstata Hnutí – vzájemná láska (až k položení života), která dala vznik kolektivní spiritualitě.

To byla zásadní událost z prvních dní našeho života. Jako jeho důsledek vzniklo duchovní společenství našich zkušeností a společenství majetku.

Vzájemná láska nás měla dovést až k tomu, že se strávíme v jedno, až k tomu, že zakusíme jednotu.

Pak přišla ta událost ve sklepě,¹⁰ kde jsme četly Ježíšovu závěť, která se nám ukázala jako magna charta toho, co se mělo zrodit.

Naše láska k bratru byla tak radikální a totalitární, že jsme kvůli ní ztratily ze zřetel každý jiný cíl, dokonce i svatost, jak se tehdy chápala. Jestliže my, které jsme byly povolány na novou cestu, bychom se jí zabývaly, neuchránilo by nás to od lásky k sobě a od sobectví. Osobní svatost měla vyrůst z našeho života jednoty.

Pak přišly první myšlenky o bratrské jednotě.

V roce '47 jsme na základě předešlé zkušenosti definovaly jednotu: „Jednota! Jednota! Jaká božská krása! Nemáme lidská slova, abychom vyjádřily, čím je! Je to Ježíš.“

(Pokračování příště)

Chiara Lubichová

(Převzato z knížky

Cesta ke společenství, nakladatelství Nové město, Praha 2005)

9. „Četly jsme (v evangeliu): ‚Cokoli jste udělali pro jednoho z těchto mých nejpоследnějších bratrů, pro mne jste udělali‘ (srov. Mt 25,40). Kvůli těm strašným okolnostem lidé okolo nás měli hlad, žízeň, byli zranění, bez oděvu a bez domova. Vařily jsme velké hrnce polévky, kterou jsme jim rozdávaly. Chudí často bouchali na dveře našeho domu a my jsme je zvaly ke svému stolu, takže vždy seděl jeden chudý a jedna z nás, jeden chudý a jedna z nás. Evangelium nás ujišťovalo: ‚Proste a dostanete‘ (Mt 7,7; Lk 11,9). Prosimy jsme pro chudé a byly jsme od Boha vždy zahrnovány věcmi všeho druhu: chlebem, práškovým mlékem, marmeládou, dřevem, oděvy..., které jsme nosily tomu, kdo je potřeboval... Jednou prosil jeden chudý o boty číslo čtyřicet dva. Jedna z nás vyslovila před svatostánkem tuto modlitbu: ‚Pane, dej mi pár bot číslo čtyřicet dva pro tebe v tom chudákově.‘ Když vyšla z kostela, jedna mladá žena, její přítelkyně, jí podává balík. Otevře ho a najde tam pár bot číslo čtyřicet dva. To je jen jeden z tisíců a tisíců podobných příkladů“ (Ch. Lubichová: *La dottrina spirituale*, Milano 2001, str. 46; v češtině...) – pozn. vydavatele.

10. „Bylo to v roce 1943. V Tridentu zuřila válka. Všude trosky, zbořeníště, mrtví. Z různých důvodů jsem se setkávala s mladými mého věku. Se svými novými družkami jsem se jednoho dne ocitla v temném sklepě se zapálenou svíčkou a evangeliem v ruce. Otevřela jsem ho. Byla tam Ježíšova modlitba před jeho smrtí: ‚Otče, ... ať jsou všichni jedno‘ (Jan 17,11.219). Neměly jsme přípravu pro pochopení tak těžkého textu, avšak zdálo se nám, že se tato slova rozsvěcují jedno za druhým a vkládají nám do srdce přesvědčení, že právě pro tuto část evangelia jsme se narodily“ (tamtéž, str. 44) – pozn. vydavatele.

*Chiara s tatínkem Luigim a maminkou Luigiou.
Otec byl antifašista, matka žena pevné víry.
V rodině vládlo ovzduší vzájemného porozumění.*

Chiařina pokrevní rodina

Z HNUTÍ FOKOLÁRE

Návrat ke kořenům

Přinášíme 2. část článku, v němž autor dává nahlédnout do pokrevní rodiny zakladatelky Hnutí fokoláre Chiary Lubichové (pokřtěná jako Silvia Maria Elvira), do prostředí, v němž vyrůstala, a snaží se zachytit, jak tyto skutečnosti mohly ovlivnit její další život.

Jak žila tato rodina **v době Silviina dětství a dospívání?** V prvních letech po první světové válce se jejich život odvíjel v pokoji a relativní hojnosti. Otec se nemohl vrátit do práce pro noviny, které skončily, a začal podnikat spolu se svým bratrem, zmíněným Silviem: dováželi víno z jihu země a exportovali ho do Rakouska a Německa. Z tohoto období, kdy se jim dařilo vcelku dobře, si Chiara vzpomínala na **společné rodinné výlety do hor, na krásnou přírodu a pocit štěstí a svobody.** Asi již teh-

dy získala svůj vztah k horám, kam se po celý život ráda vracela. Právě jeden letní pobyt v horách o nějakých dvacet nebo pětadvacet let později, v roce 1949, bude mít zásadní důležitost pro to, k čemu ji Bůh povolal.

Sociální vzestup rodiny byl však přerušen ekonomickými a zejména politickými důvody. Po nástupu fašismu se oba bratři ve svých názorech rozešli: Silvio se stal kápem fašistické milice, zatímco Luigi zůstal přesvědčeným antifašistou, a proto ze společné firmy odešel.

Pravděpodobně nechtěl bratrovi zůstat nic dlužen a zaplatil mu nějaké vyrovnání, takže se rodina z ničeho nic ocitla v krajní nouzi a někdy dokonce i o hladu. Bez fašistické legitimace se tehdy nedalo získat dobré místo. Luigi však odmítal „dobře míněné“ rady, aby požádal o pomoc svého bývalého kolegu Mussoliniho, a raději vykonával různé podřadné příležitostné práce. Jak vzpomíná jeho syn Gino, nikdy se nenechal zaměstnat načerno.

Osobní zkušenost hmotné nouze v tomto životním období posílila Chiařino **sociální cítění** a později ve válečném Tridentu nepochybně vedla ji a její první společnice k „**přednostní volbě**

Otec Luigi odmítal „dobře míněné“ rady, aby požádal o pomoc svého bývalého kolegu Mussoliniho, a raději vykonával různé podřadné příležitostné práce.

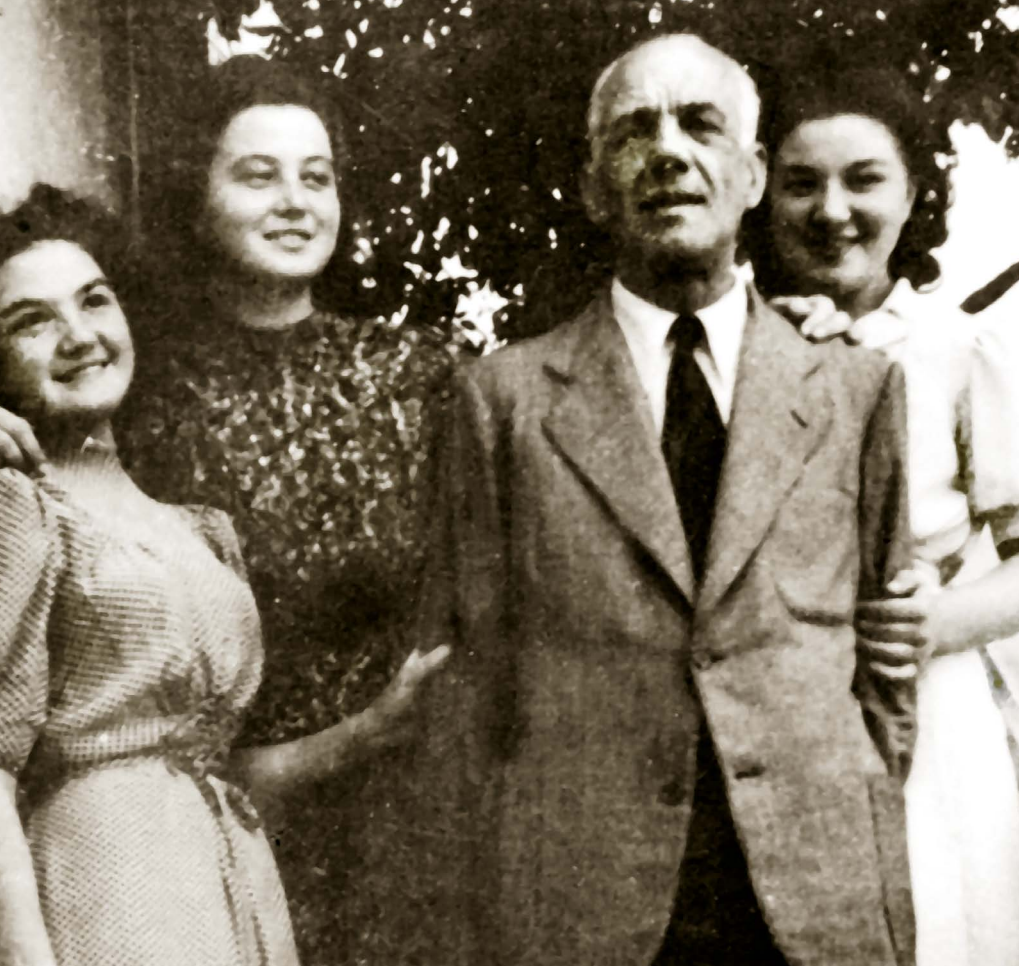

Foto: archiv Città Nuova

Začátek 40. let. Silvia (později Chiara) druhá zleva s tatínkem Luigim. Vlevo sestra Liliana, vpravo Carla.

chudých“ (řečeno jazykem dnešních církevních dokumentů), poté také k vyhlášení mimořádných sbírek na pomoc chudým z Hnutí fokoláre a určitě i k založení projektu ekonomiky společenství v roce 1991.

Ze svých sourozenců měla Chiara **nejbližší vztah se starším bratrem Ginem**. A myslím, že to byla náklonnost oboustranná. Svědčí o tom i příhoda z raného dětství, kterou Chiara někdy dávala k lepšímu. Děti dělaly během dne neplechu a otec je po svém návratu domů postavil do řady podle velikosti, aby jim naplácal. První byl Gino a po něm měla přijít na řadu Silvia, ale Gino se obrátil na otce a žadonil: „Ne, Silvii nech být, nandej radši mně.“ Ginův postoj byl pro Chiaru příkladem „džentlmenství“, k němuž vyzývala muže fokolaríny ve vztahu ke svým duchovním sestram.

Měli se rádi i proto, že oba byli každý svým způsobem idealisté. Gino se původně angažoval v kruhu katolických studentů „Juventus“ a v předválečném období se stal jedním z jeho lídrů. Četl avantgardní katolické autory té doby (Giulioti, Papini, Bloy) a jejich knihy sdílel i se svou sestrou. Od diecéze získal stipendium a začal studovat medicínu v Pavii. Po čtvrtém ročníku musel kvůli válečným událostem studium pře-

rušit a vrátil se do Tridentu. Nejprve pomáhal jako dobrovolník v nemocnici a později, když byl Trident obsazen německými vojáky, se zapojil do partyzánského hnutí protinacistického odporu. Dostal se i do vězení gestapa a nevěděl, zda přežije. V jednom dopise rodině z roku 1944, který možná chápal jako svůj testament, píše: „Řekni Silvii, že ji mám strašně rád.“

Gino se po válce stal komunistou, což považoval za cestu k univerzálnímu bratrství. Byl to komunismus vyznávající hodnoty, kterým dobře rozuměla i Chiara. Stal se oceňovaným novinářem a pracoval pro komunistický deník „L'Unità“. Své přesvědčení Gino změnil po sovětské invazi do Maďarska

roku 1956, kdy ze strany odešel a následně se více přiblížil k fokolarínům. V té době začal také pracovat pro časopis „Città Nuova“ (italské Nové město – pozn. red.) a napsal i několik knih.

Velmi specifický byl **vztah Chiara s jejím otcem**, který spíše než věřícím byl agnostikem. Do kostela nechodil, až ho jednou dvě starší děti vyzvaly lístkem položeným pod polštář, aby šel ke zpovědi. Pak začal na mši chodit, ale vždy s respektem ke svobodě vlastní i ostatních členů rodiny. Svou čestností byl pro děti velkým příkladem. Jak jsme viděli, nechtěl dělat žádné kompromisy s fašistickou diktaturou. Když se Chiara začala angažovat v rodícím se hnutí, nacházela u něho velké porozumění. Je známá epizoda, jak od něj dostala požehnání ve chvíli, kdy opouštěla rodinu odcházející z rozbombardovaného Tridentu, aby se díky svému slibu vrátila právě tam. Kdoví, jak by se vše vyvíjelo, kdyby jí tehdy svou otcovskou autoritou zabránil odejít.

Chiari rodiče byli velice rozdílní, ale přesto dokázali vytvořit harmonickou a sjednocenou rodinu. **Maminka**, ačkoli i ona původně pocházela ze socialistického prostředí, byla ženou hluboké víry. Pravidelně chodila na mši a na jiné pobožnosti. Svůj misálek nosila s sebou i do práce v tiskárně a neskrývala ho ani tam, ale její socialistický šéf jí to nikdy nevytknul. Předávala víru svým dětem a byla to ona, kdo je naučil modlit se a kdo udržoval v rodině náboženské klima, aniž by však děti k něčemu nutila. Její náboženská výchova měla velký vliv na nejstarší dceru, která se však měla stát ještě něčím jiným než jednou ze zbožných žen, jakých bylo tehdy v Tridentu mnoho.

Chiariina zkušenost z rodiny svědčí o určitých darech, které člověk nezíská jinde než ve zdravém rodinném prostředí. V jejím případě to byla například **citlivost pro chudé a potřebné, otevřenost vůči lidem různého přesvědčení, živá víra v Boha a láska k církvi a k její tradici**. To vše se stalo přirozeným základem pro charisma jednoty, které je charakteristické snahou vytvářet rodinu v celém lidském společenství. Není náhodou, že svým následovníkům vždycky, a především před svým odchodem z tohoto světa, opakovala s velkou naléhavostí výzvu „budte rodinou“. Rodinou, kde se žije vzájemná láska a respektuje se svoboda a různost jejích členů, jak to poznala doma ona sama.

Jiří Kratochvíl

**Osobní zkušenost
hmotné nouze
v tomto životním období
posílila Chiařino
sociální cítění
a později ve válečném
Tridentu nepochybně
vedla ji a její první
společnice k „přednostní
volbě chudých“.**

Fokoláre v terapeutické komunitě Fazenda da Esperança

Z HNUTÍ FOKOLÁRE

V březnu bylo slavnostně otevřeno nové mužské fokoláre, a to ve městě Guaratinguetá (stát Sao Paulo v Brazílii). Jeho jedinečnost spočívá v tom, že v něm žijí fokolariáni, kteří pomáhají v terapeutické komunitě Fazenda da Esperança. Charisma jednoty je totiž jedním ze základů pomoci osobám závislým na drogách.

„Co je tajemstvím života, který se tak rychle šíří do celého světa? To není námi, to je Bohem, který to skrze nás působí,“ vysvětluje otec **Hans Stapel** šíření Hnutí fokoláre a **Fazenda da Esperança** do mnoha zemí.

Dne 14. března bylo oficiálně otevřeno fokoláre nesoucí jméno *P. Maria, Matka naděje* ve městě Guaratinguetá ve státě Sao Paulo. V tomto novém domě žijí fokolariáni z různých regionů Brazílie, kteří pomáhají ve Fazenda da Esperança.

„Skrze společenství našich dvou charismat, která si jsou tak blízká a mají stejné kořeny, je naším posláním jít vstříc volání lidstva, přiblížit se těm, kteří trpí, jsou vyloučení, dávat stále plněji svůj život Ježíši v konkrétních situacích. Tímto způsobem vneseme také do světa světlo, které svítí díky Ježíšově přítomnosti mezi námi,“ říká Gustavo Matsumoto, zodpovědný za toto nové fokoláre.

Během děkovné mše svaté připomněl otec Hans – který spolu s Nelsonem Giovanelli Rosendo dos Santos, Lucilenem Rosendo a Iraciem Leite založil Fazenda da Esperança – třináct let od smrti Chiary Lubichové a vyprávěl, jak ho charisma fokoláre inspirovalo a stalo se základem spirituality „rodiny“.

Fazenda da Esperança je terapeutická komunita, která se od roku 1983 sta-

rá o lidi závislé na drogách a alkoholu. Její metoda přijetí se zakládá na třech určujících rysech: práce jako pedagogický proces, rodinný život a spiritualita pro nalezení smyslu života. Aktuálně existují stovky komunit v Americe, Asii, Africe a Evropě.

Kořen, z něhož vychází Fazenda da Esperança, je tentýž, na kterém spočívá i Hnutí fokoláre, protože vyjadřu-

Dvě církevní reality, které spolupracují v naprostém souladu a jednotě na zmírnění mnoha bolestí především v místech, kde žijí ti nejvíce vyloučení a nejchudší, a zvláště ti, kteří trpí závislostmi.

jí stejnou touhu uvádět do praxe slova evangelia, zvláště zkušenost vzájemné lásky.

„Myslím, že Chiara by měla velkou radost, kdyby viděla, jak se tento sen uskutečňuje. Dvě církevní reality, které spolupracují v naprostém souladu

a jednotě na zmírnění mnoha bolestí především v místech, kde žijí ti nejvíce vyloučení a nejchudší, a zvláště ti, kteří trpí závislostmi,“ řekla nová prezidentka Hnutí fokoláre, Margaret Karra-mová, během internetového propojení.

Kromě narkomanů už rok přijímá Fazenda da Esperança také lidi bez domova, kteří jsou v Brazílii více ohroženi nákazou Covid-19.

„Jako za války, kdy vzniklo Hnutí fokoláre, dostáváme i dnes zprávy o mnoha mrtvých, kteří zemřeli na koronavirus. Všechna tato bolest je možností k obnově lidstva,“ řekl otec Hans.

Nicole Melhado
(Převzato
z www.focolare.org)

Slavnostní otevření
fokoláre lze zhlédnout na kanále
YouTube
**Abertura do Focolare
na Fazenda**

VIDEO

Představení členů
nového fokoláre.

Být průvodci gen 4

Život s dětmi z Hnutí fokoláre

*Během prázdnin je čas na hry v lese,
Červený Potok u Králík, 2019.*

Foto: archiv HF

V této rubrice se v posledních měsících věnujeme tomu, čím žijí především mladí lidé z Hnutí fokoláre. Tentokrát jsme obrátili pozornost k gen 4, tedy dětem zhruba od 4 do 8 let. Setkávají se na různých místech naší republiky, kde se jim věnují takzvaní „asistenti“. Někteří z nich - Jakub Havliš a Petra Grzebinská z Brna a Kornel a Magdalena Broschovi z Prahy - se rozdělili o své zkušenosti s vedením těchto skupinek a o to, co je „pálí“ nebo jim dělá radost.

● Jak dlouho působíte jako asistenti?

Jakub: Začal jsem chodit na setkání se synem asi v roce 2012. Tehdy z Prahy do Brna jezdil fokolarín Pavel Franta, kterému jsme ještě s dalším tatínkem pomáhali. Když se pak Pavel přestěhoval do Bratislavy, tak jsem to tak trochu neplánovaně zdědil.

Magdalena: Na tuto dobrodružnou cestu jsme se s manželem pustili před třemi lety. Předcházelo tomu zvažování, protože v té době jsme se v rámci Hnutí fokoláre věnovali rodinám, kde také bylo potřeba lidí do týmu. Lákala mě ale konkrétní činnost s dětmi. Líbí se mi, že v gen 4 se mnoho nesedí a nemluví, ale hlavně koná. Také jsme měli

a máme své děti v tomto věku, což byl další důvod, proč sem namířit naše síly a čas.

Petra: Gen 4 se věnuji asi sedm let. Předtím jsem doprovázela naše tři děti na setkání, předala je asistentům a šla si „užívat den pro sebe“. Postupem času se situace měnila, na setkání dětí přibývalo a ukázala se potřeba asistentky pro holčičky gen 4. A tak mi připadalo normální se k této službě nabídnout. Navíc jsem mohla oprášit dřívější zkušenosti katechetky.

● Kde a jak probíhají vaše aktivity (za pandemie i v normální situaci)?

*Říčky
2019.*

Jakub: Setkáváme se většinou jednou za měsíc v sobotu. Dopoledním programem je zamyšlení nad aktuálním Slovem života, po obědě kluci potřebují vybit energii. Pokud to bylo ještě možné, využívali jsme tělocvičnu školy nebo šli ven. V zimě se dá bruslit, a pokud je sníh, tak i sáňkovat a bobovat. V květnu a říjnu míváme výlet i s rodiči. Na prázdniny plánujeme tábor pro kluky z celé České republiky.

Během pandemie jsme se nesetkávali, ale spolu s holkami jsme udělali asi dvouhodinové setkání, kde se kluci i holky mohli pozdravit a projevit se, zahrát si pár her.

Magdalena: Většinou se s holkami vidíme každou třetí sobotu v měsíci na dopoledne. V poslední době byla tato setkání na hodinu na skypu, kdy míváme chvíli na nějaké téma (Maria, Stvoření a ekologie, Dávání...), povídáme si, jak se máme, jestli se někomu podařilo udělat skutek lásky pro Ježíše, něco si zahrajeme a zazpíváme a loučíme se Slovem života. Podobně vypadají i setkání naživo, jen máme víc času na hraní i vyrábění.

V květnu bývá víkendové setkání v citadele ve Vnoři (což nám pandemie už dvakrát nedovolila) a v létě pětidenní tábor. Připravit a zrealizovat tyto akce stojí dost úsilí, ale zdá se mi, že vztahy se při nich budují mnohem silněji a že to zkrátka stojí za to.

Kornel: I my se s kluky setkáváme měsíčně. V zimních měsících bývá zvykem společný víkend pro kluky z Čech i Moravy. Stejně tak je organizován letní tábor, do jehož příprav jsou zapojeni další tatínkové.

U kluků vnímám větší potřebu pohybové aktivity a her. I proto jsme v průběhu pandemie na internetové setkávání nepřešli. Co se týče programu, vidím u sebe posun – býval jsem direktivnější, časem jsem však pochopil, že je dobré nechávat klukům prostor se projevit, jak potřebují a chtějí (pokud to není destruktivní), a snažím se, aby pocítili, že je mám rád.

Petra: Brněnská holčičí skupinka se sice schází každý měsíc, ale připadalo mi důležité nebýt uzavřené samy pro sebe. S radostí jsem uvítala nabídku víkendu ve Víně (když to bylo možné), kde je možnost seznámit se s děvčaty z jiných míst. Byla to vždy i taková ochutnávka toho, co pak následovalo o prázdninách.

Kromě toho zveme děti na víkendové setkání většinou před Vánocemi. Úžasné zázemí nacházíme v Blansku.

● Jaký je počet a věkový průměr účastníků vašich setkání?

Jakub: V Brně máme většinou mix kluků od 4 do 12 let. Těm starším dáváme i prostor na to, aby samostatně vymysleli hru nebo jinou aktivitu pro mladší. Kvůli generační obměně je nás teď jen pár.

Magdalena: V Praze jsou dvě skupinky, do té naší posílám pozvánku patnácti holčičkám, na setkání jich pak bývá pět až deset. Někdy obě skupinky spojujeme, to je nás i kolem dvaceti. Setkání se účastní holčičky od čtyř do devíti nebo desíti let.

Petra: Na setkání v Brně přicházejí děti ve věku 5–9 let nejen brněnské a z nejbližšího okolí, ale několik dětí také z Břeclavi. Radost nám udělala i výprava z Mohelnice.

● Kolik je vás v týmu a jak probíhá příprava programu?

Jakub: Program připravuji sám, někdy se synem, někdy i s tatínky. Společné aktivity s holkami řešíme dohromady. Při chystání táborů se nám osvědčilo zapojit maximum tatínků. Myslím, že si mohou tímto způsobem vyčistit hlavu, aspoň u mě to tak funguje a taky „víc hlav, víc ví“.

Magdalena: V týmu jsme čtyři, když jsme rozdělené na menší skupinky, tak dvě. Většinou se týden dopředu domluvíme na tématu, rozdělíme si části pro-

Foto: Jakub Havliš

gramu a během týdne ještě něco doplňujeme. Na začátku jsem připravě vnovala spoustu času, ale takto v týmu je to mnohem snazší, mám pocit, že jsme sešraní a je to radost.

Kornel: My jsme dva. Ale často se stává, že na setkání zůstává některý z otců kluků a spontánně se zapojí. Projevuje se to taky při organizaci letního tábora. Tábor se tak lépe připravuje a i pro nás otce je to pak čas, kdy máme možnost zažít nové a bližší vztahy mezi sebou.

● Jsou ve vašich skupinkách děti, jejichž rodiče nepatří k fokoláre?

Magdalena: U nás je to asi třetina. Někdy se tito rodiče o naši činnost zajímají a při skypových setkáních jsou i často vedle dětí. Některé aktivity vyžadují, aby rodiče dětem pomohli, a tak se zapojují třeba do prodávání postaviček Ježíšků v adventní době, aby se lidem připomínal hlavní smysl Vánoc.

● Co vás aktuálně pálí a co naopak těší?

Jakub: Mám ze setkání radost, ale byl bych rád, kdybychom obecně ve fokoláre vnímali gen jako prioritu číslo 1. Organizování dalšího celkového programu v rámci Hnutí je určitě důležité, ale pokud nebudeme žít jako rodina a sdílet s dětmi způsob života, tak na setkání bude chodit čím dál tím méně

dětí a postupně Hnutí umře. Generační obměna je teď znát, kluků ubylo a vidím, že bariérou je často větší dojezdová vzdálenost. Dle vnitřních směrnic Hnutí by měli být asistenti vždycky dva. Teď mi pomáhá jeden z tatínků, ale není to pravidlem, navíc klukům gen 3, těm od devíti let, se v Brně nevěnuje nikdo, což je velká škoda. **Takže kdyby někdo cítil, že může darovat svůj čas této skupině kluků, je vítán.**

Magdalena: Pokud byste věděli, koho přizvat na setkání, prosíme o propojení.

Zvlášť několikadenní akce vyžadují hodně práce a při nich bychom určitě nějaké pomocníky potřebovali. Také kdyby měl někdo chuť se věnovat dětem i v místech, kde se žádná skupinka gen 4 nesetkává, věřím, že by to bylo pro rodiny dostupnější, aby nemusely zajišťovat daleké dovození nebo aby se jim vůbec tato možnost otevřela.

Petra: Vidím, jak je důležité, aby chom my asistenti tvořili setkání společně. Vzájemně se potřebujeme, každý přináší něco jedinečného.

Stále více poznáváme, jak je důležité zapojit do přípravy programu, a to zvláště na víkendová setkání a tábory, děvčata o generaci starší, tedy gen 3 a gen 2. Ty se dokážou dětem daleko více přiblížit a předat to, co my dospělí nejsme schopni. My budeme vždy spíše vnímáni jako autorita, učitelé, rodiče...

Tady vidím úkol do budoucna: vyhledávat, povzbuzovat a dávat prostor mladším asistentům. A za to se všichni modlíme!

Zpracovali Jakub Havliš
a Ludmila Šturmová

**Bližší informace o možnostech
zapojení dětí i dospělých:**
gen4.cesko@gmail.com,
tel.: 721 630 119
Letní tábory: 18.–22. srpna 2021

Foto: HF Chorvatsko

Mladí z Hnutí fokoláre v romské vesnici s dětmi, které se připravují na první svaté přijímání.

Vlna solidarity po zemětřesení v Chorvatsku

Z HNUTÍ FOKOLÁRE

O pomoci postiženým zemětřesením v Chorvatsku a o možnostech, jak se zapojit, se psalo v Novém městě č. 1/2021 (str. 3) a více též na www.focolare.cz¹. Nyní přinášíme poděkování a zkušenost přátel z Hnutí fokoláre v místě o tom, co se díky této pomoci podařilo.

„Tímto dopisem bychom chtěli vyjádřit naše upřímné poděkování také jménem lidí zasažených silným zemětřesením 29. prosince,“ píší přátelé z Hnutí fokoláre v Chorvatsku.

Popisují, že toto zemětřesení o síle 6,4 s epicentrem ve městě Petrinja 60 km od Záhřebu, zničilo nebo nenapravitelně poškodilo mnoho domů i v dalších blízkých městech. „Mezi tisíci lidmi, kteří museli opustit své domy, jsou také

někteří lidé z Hnutí fokoláre. Zemětřesení bylo citelné také v citadele Faro a poškodilo (ne vážným způsobem) některé budovy.“

Zemětřesení s sebou přineslo i neuvěřitelnou vlnu solidarity. Mnoho lidí si vyhrnulo rukávy a velkoryse se nasadilo při pomoci.

„Ale potřeby jsou mnohé. Hodně rodin zůstalo bez domova (...). Velkým problémem je, že otřesy stále ještě pokračují, i když v menší intenzitě, působí stále nové škody a vyvolávají pocit bezmocnosti a nejistoty mezi lidmi. (...) Mnoho lidí potřebuje podporu a často také psychologickou pomoc.“

Dále popisují, jak se snažili hned reagovat na potřeby lidí, s kterými jsou v kontaktu, na potřeby, které jsou nejen hmotného rázu: „Některým rodinám,

které utekly bez možnosti si něco vzít, jsme mohli koupit oblečení na míru. Byla to příležitost se ozvat, naslouchat, podpořit, poradit a konkrétně pomoci mnoha lidem, které jsme znali z dřívějšíka, ale s nimiž jsme ztratili kontakt. Mnohé jsme mohli také navštívit, zblízka vidět situace, v kterých se nacházejí, a být též nablízku skutečným zásahům Boží prozřetelnosti: jedna žena spolu se synovou rodinou, jejichž domy byly nepoužitelné, našli dokonce lepší ubytování a řekly, že klidně můžeme pomoci někomu dalšímu.“

V postižených místech žije menšina věřících srbské pravoslavné církve. Jako znamení hmatatelné jednoty předali do rukou jejího vladyky příspěvek na nápravu škod, které utrpěli, zvláště na kostelech.

„Navštívili jsme také katolického faráře na okraji Sisaku, abychom mu nabídli pomoc v nejkritičtějších situacích jeho farnosti a abychom pochopili, jestli můžeme udělat nějaké konkrétní akce s mladými teď, když přišlo jaro a lze fyzicky pracovat venku. Spolu s ním jsme navštívili a poznali různé rodiny, které potřebují pomoc, a nakonec nám navrhl se zaměřit především na jednu blízkou romskou vesnici, kde již před časem chtěl začít evangelizační dílo, ale ještě nenašel příležitost – počínaje přípravou dětí na první svaté přijímání.“

V této izolované vesnici žije asi tisícovka Romů, katolická menšina, ale také pravoslavní a muslimové. Ačkoliv se nachází blízko epicentra, následky zemětřesení zde nejsou tak velké (...), ale potřeby jsou stejně obrovské. A tak jsme na tuto výzvu kývli. Byli jsme tam již dvakrát, poznali jsme mnoho rodin s jejich potřebami a začali jsme s jednoduchou katechezí, na dekách na louce, obklopeni dětmi a pár rodiči. Jeden z mladých, kteří tam byli s námi, řekl: „Nikdy bych si nepomyslel, že prožiju tak silnou misijní zkušenost v Chorvatsku, pár kilometrů od domova.“

S pomocí, která přišla, se podařilo také udělat drobné opravy škod způsobených zemětřesením v citadele Faro.“

V závěru dopisu říkají: „Ještě jednou děkujeme, protože i díky podnětu, který jsme dostali skrze vaši pomoc, jsme mohli podniknout tyto iniciativy.“

Zpracovala
Ludmila Šturmová

1. www.focolare.cz (Článek Zemětřesení v Chorvatsku: svědectví)

ÚKLIDOVÁ ČETA

PODLE SKUTEČNÝCH UDÁLOSTÍ PÍŠE A KRESLÍ HELF A CZINA

FRANTA JE VÁŠNIVÝ CYKLISTA A MILOVNÍK PŘÍRODY. PŘI JEDNOM Z VÝLETŮ, KDYŽ SESEDL Z KOLA NA SVAČINKU, SI VŠIML, ŽE VŠUDE OKOLO V TRÁVĚ SE VÁLÍ PAPIRKY A SÁČKY OD PŘEDCHOZÍCH NÁVŠTĚVNÍKŮ.

PO CHVILCE PŘIJELA NA KEMPOVACÍ MÍSTO RODINKA S DĚTMI. PŘI SVAČENÍ POZORovali FRANTU, JAK SE ČINÍ A POSTUPUJE PODÉL CESTY DÁL A DÁL.

PROČPAK TO DĚLÁTE, PANE?!

PŘECE Z LÁSKY
K BRATRU A PŘÍRODĚ.

RODINA SE K FRANTOVI PŘIDALA. CHVILKU JELI, CHVILKU SBÍRALI ODPADKY. PO CESTĚ SE SPŘÁTELILI A ŘEKLI SI, ŽE BUDOU PŘÍŠTÍ VÍKEND POKRAČOVAT. PO NĚTAKÉ DOBĚ SE K NIM PŘIDALI I DALŠÍ KAMARÁDI.

TEĎ PO KRATÍ OBČAS PUTUJÍ SKUPINKY CYKLISTŮ, KTERÉ SI TRASU NEVYBÍRAJÍ JEN PODLE TOHO, ŽE SKONČÍ HEZKOU VYHLÍDKOU, ALE TAKÉ PODLE TOHO, KDE JE NEJVÍC POTŘEBA UKLIDIT.

Ilustrační foto: Topal

Niternost

(ZA)MYŠLENKA

V posledním náročnějším období pandemie a karantény se každý z nás snažíme najít oporu a porozumění v nejrůznějších zdrojích informací: v moudrých slovech papeže Františka, inspirujících a stále aktuálních Slovech života zakladatelky Hnutí fokoláre Chiary Lubichové, v myšlenkách představitelů církve při bohoslužbách, které většinou sledujeme on-line. Chytáme se každého slova útěchy, povzbuzení. Také slovo z Písma, které v jednom rozhovoru zmínila nová prezidentka Dila Mariina Margaret Karramová: „Kdo mě miluje, tomu se zjevím“ (srov. Jan 14,21), je pravým balzámem pro následné dny po jejím nástupu do šestiletého období v čele Hnutí fokoláre.

V denním tisku rád pročítám interview s herci, zpěváky, vědci i politiky, s lidmi, kteří jsou ve společnosti více viditelní či již něco dokázali. Vždy se v nich snažím zachytit nějaké to slovíčko a myšlenku pro sebe nebo číst mezi řádky. Uchopit něco podstatného, nosného a inspirujícího z jejich myšlenek. Odhlédnout od banalit, sebe prezentace či předstírání.

Ptal jsem se sám sebe, kdyby mi někdo položil otázku, jaké vlastnosti v této době nejvíce oceňuji, déle bych rozvažoval.

Volba kvalit a vlastností se jistě v průběhu lidského života mění s prioritami, životními zkouškami každého z nás a není jednou provždy fixní. Nyní, v této mimořádné době, bych ale odpověděl dost jednoznačně: pro mě jsou klíčové dvě vlastnosti – niternost a věrnost. Niterný pochází od slova nitro. Představuje plnost duchovního života, životní opravdovost, hluboký ponor. Nic navenek, žádné okázalé pozlátka či blyštivý nátěr. Jsou to veskrze vlastnosti mariánské.

Panna Maria nám byla a je blízká zvláště v období zkoušek. Musela mnohokrát věřit a doufat, návazně na své rozhodnutí „ať se mi stane!“. Je vzorem pro náš niterný život, když „to všechno uchovávala v srdci a rozvažovala o tom“ (Lk 2,15). Tento životní postoj jí zůstal po celý život, a když „anděl zmizel“ mohlo by se nám zdát, že jí zmizela i jakákoli znamení Boží přítomnosti. Ba dokonce nastaly v životě nazaretské rodiny i situace, které vypadaly, jako by se Bohu vymkly z rukou: rozpaky Josefovy, pronásledování králem Herodem, nucený útek do Egypta; ztráta dvanáctiletého Ježíše; a samozřejmě pronásledování Ježíše, jeho odsouzení až po její „stábat“ pod křížem na Kalvárii.

Je naším vzorem i pro situace v pandemii.

Petr Ettler

DEN DĚTÍ - DUBEN, ČERVEN, LISTOPAD...?

I když jde o Mezinárodní den dětí, datum těchto oslav se po celém světě různí.

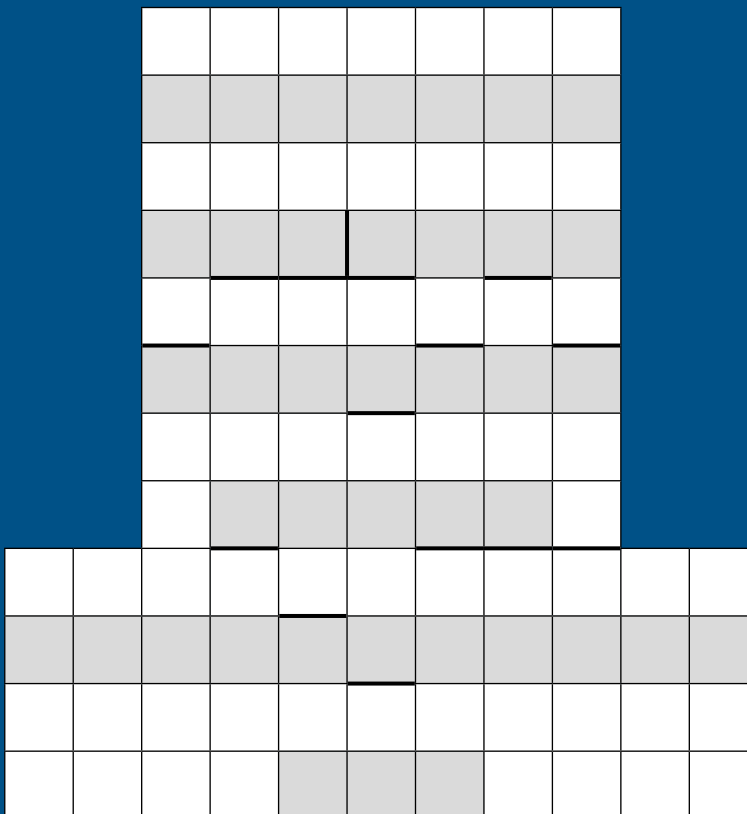
Asi nejstarší (státní) svátek oslavující děti mají v (TAJENKA 1), tam ho slaví od počátku dvacátých let minulého století 23. dubna. Nicméně možná úplně první (doloženou) snahou o oslavu dne dětí je z (TAJENKA 2), kde se reverend C. Leonard rozhodl sloužit speciální bohoslužbu na tento úmysl každou druhou neděli v červnu. To bylo v roce 1856 a v tento den se zde také tento svátek slaví.

Svátek 1. června, který máme i v našem kalendáři, vznikl postupně a složitě. Nejprve v polovině dvacátých let minulého století pod vlivem více událostí - v (TAJENKA 3) a (TAJENKA 4), kdy ale nebyl vyhlášen mezinárodně. To se stalo až v roce 1949, kdy Mezinárodní demokratická federace žen vyhlásila pro toto datum „Den pro ochranu dětí“. Důvodem k vyhlášení bylo masové zabíjení žen a dětí v Lidicích v roce 1942 a také ve francouzském Ouradouru v roce 1944. Od počátku padesátých let se tedy takto dostal do kalendářů mnoha států světa.

Ale (TAJENKA 5) doporučilo, aby se datem těchto oslav pro celý svět stal 20. listopad, protože v tento den, v roce 1959 byla přijata Deklarace o právech dítěte.

Takže někde přijali toto datum, jinde si ponechali červnový termín, v některých státech slaví oba dny, no a pak tu jsou i výjimky (například viz výše). Což by mohla být příležitost pro děti na celém světě oslavovat svůj svátek i vícrát během roku.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

1. tajenka

2. a 3. tajenka

4. tajenka

5. tajenka...

1/ slovensky užitek

2/ ocas

3/ ztiš / mleté maso na sekanou

4/ zámek proslulý sochami neřestí / étos / bicykl

5/ strom vodníků / orientální tržiště / bývalý čínský vůdce

6/ cíl cvičné střelby / iniciály spisovatelky Němcové / hloupá / iniciály cimrmanologa Smoljaka

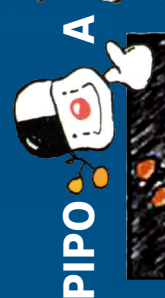
7/ vzdát hold / prvek (Sn) / služebník v láhvi

8/ úmrtí / pobídka koně k pohybu / obléknout

9/ hlasitě dýchat / běloveská kyselka / ti, o kterých je tato doplňovačka

10/ duchovní

11/ část nervové soustavy vedená páteří

Walter Kosner

Tak jako jedna svíčka zapaluje druhou, a tak jsou zapáleny tisíce svíček...

... jedno srdce zapaluje druhé, a tak jsou zapáleny tisíce srdcí.

Týden pro sjednocený svět

Ve dnech 1. až 9. května 2021 proběhla pod tímto názvem celosvětová akce iniciovaná především mladými z Hnutí fokoláre ve spolupráci s mnoha lidmi různých generací, národů, profesního zaměření, náboženství... Účastníkům z České republiky se nabízela například on-line diskuse nad encyklikou FRATELLI TUTTI a setkání s názvem JAK BÝT SOUČÁSTÍ ZMĚNY.

Stanislav Balík

Jaroslav Šebek

Štěpánka Huisman

Fratelli tutti

Během panelové diskuse věnované encyklice papeže Františka vystoupili prof. PhDr. Stanislav Balík, Ph.D., politolog, historik a děkan Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně, doc. Mgr. Jaroslav

Šebek, Ph.D., historik působící v Historickém ústavu AV ČR, a Dr. theol. Štěpánka Huisman, teoložka, učitelka v oblasti náboženství a světonázorové formace v Rijswijk (Nizozemsko).

Záznam diskuse
na **YouTube kanálu**
Hnutí fokoláre v ČR.

Věra Luxová

František Talíř

Alena Davidová

Všechna foto: on-line Zoom diskuse

Jak být součástí změny?

On-line diskuze se zúčastnili Věra Luxová, manželka bývalého místopředsedy vlády Josefa Luxe, František Talíř, zastupitel a 1. náměstek hejtmana Jihočeského kraje a Alena Davidová, ředitelka základní školy pro děti z rom-

ských komunit v Kecerovcích na východním Slovensku.

Vyprávěli o působení v politice, o aktivním občanství a o tom, jak lze přinášet pozitivní změnu do určitých oblastí života společnosti. Následovala mož-

nost otázek a sdílení v plénu i ve skupinách.

Více viz v příštím čísle.